

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ANALÝZA POTŘEB V ÚZEMÍ

Zpracovatel: Realizační tým projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

Obsah

Seznam zkratek.....	2
1 Cíle, metody a zdroje analýzy.....	3
2 Úvod.....	5
3 Obecná část analýzy.....	6
3.1 Základní údaje o Královéhradeckém kraji.....	6
3.2 Obyvatelstvo.....	7
3.3 Školství a vzdělávání.....	7
3.4 Dojíždka do škol.....	11
3.5 Trh práce.....	11
3.6 Ekonomika.....	11
3.7 Rozvojové priority kraje v oblasti vzdělávání.....	12
4 Specifická část analýzy.....	16
4.1 Podpora kariérového poradenství.....	16
4.1.1 SWOT analýza – Podpora kariérového poradenství.....	17
4.2 Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě.....	20
4.2.1 SWOT analýza – Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě..	20
4.3 Podpora polytechnického vzdělávání.....	23
4.3.1 SWOT analýza – Podpora polytechnického vzdělávání.....	23
4.4 Rozvoj škol jako center celoživotního učení (další vzdělávání).....	26
4.4.1 SWOT analýza – Rozvoj škol jako center celoživotního učení (další vzdělávání).....	26
4.5 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů.....	29
4.5.1 SWOT analýza – Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů.....	29
4.6 Rozvoj infrastruktury středních škol a vyšších odborných škol.....	33
4.7 Podpora společného vzdělávání.....	34
4.7.1 SWOT analýza – Podpora společného vzdělávání.....	34
4.8 Čtenářská a matematická gramotnost a klíčové kompetence.....	38
4.8.1 SWOT analýza - Čtenářská a matematická gramotnost a klíčové kompetence.....	38

Seznam zkratek

COV	Centrum odborného vzdělávání
CŽU	Celoživotní učení
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
G	Gramotnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
I-KAP	Implementace krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I
IPS	Informační a poradenské středisko Úřadu práce ČR
IT	Informační technologie
ITI	Integrované územní investice
KAP	Projekt Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

KAP I	Dokument Krajský akční plán I
KARIPO	Kariérové poradenství
KHK	Královéhradecký kraj
KK	Klíčové kompetence
KP	Kariérový poradce
MAP	Místní akční plán rozvoje vzdělávání
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NSK	Národní soustava kvalifikací
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PdF	Pedagogická fakulta
PIK	Podnikavost, iniciativa a kreativita
PP	Pedagogický pracovník
PPP	Pedagogicko – psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje
RVP	Rámcový vzdělávací program
SOČ	Středoškolská odborná činnost
SŠ	Střední škola, myšleno střední a vyšší odborná škola
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
ŠIP	Školský informační portál
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce České republiky
VŠ	Vysoká škola
ZŠ	Základní škola

1 Cíle, metody a zdroje analýzy

Analýza potřeb v území je jednou ze čtyř částí dokumentu Krajský akční plán II. V této části jsou zpracována data za účelem zjištění a popisu aktuálního stavu. Analýza potřeb v území je rozdělena na dvě hlavní části – obecnou, která zpracovává jednotlivé části vzdělávací soustavy a dalších oblastí s ní souvisejících, jejich vlastnosti a vazby mezi nimi a specifickou část, která řeší aktuální stav průřezových témat.

Pro zpracování Analýzy potřeb v území bylo využito několik metodik, převažující metodou je analýza. Analýza podrobně identifikuje vzdělávací soustavu a další oblasti na krajské úrovni. Dále byla především v obecné analýze použita matematická a statistická metoda, která umožňuje přesné vyjádření aktuálního stavu sledovaných oblastí a vztahů mezi nimi. Explanace byla použita také převážně v obecné části analýzy při popisu vazby mezi jednotlivými ukazateli a jejich vzájemným vlivem. Specifická část analýzy využívá již uvedené metody, navíc používá metodu dotazování. Při setkáních platform a především na setkáních minitýmů, které jsou dle tématu složeny z odborníků z praxe tématem se přímo zabývajících, byl zjišťován aktuální stav jednotlivých oblastí. Analýza potřeb v území se na mnoha místech odkazuje na výstupy zpracované v dokumentu KAP I. V obou částech jsou uvedeny především změny stavů popsaných v dokumentu KAP I a vysvětlení změn.

Veškerá data uvedená v analýze potřeb v území jsou čerpána z validních zdrojů. Pro obecnou část byla statistická data získána z Českého statistického úřadu, z Úřadu práce České republiky, z MŠMT, z dokumentů a statistik vedených odborem školství krajského úřadu Královéhradeckého kraje (např. Dlouho-

dobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2016 – 2020) a z regionálně specifických dat zpracovaných NÚV. Z veřejně dostupných dat byl proveden výběr dat potřebných k vyobrazení současného stavu oblasti. Tato data byla dále zpracována k použití pro další vyhodnocení. Vybraná data byla porovnána s relevantními daty z roku 2015/2016 a byl vypracován jejich trend včetně popisu vztahů mezi jednotlivými roky i mezi údaji navzájem. V části specifické je v úvodní části odkazováno především na výstupy evaluace dokumentu KAP I k jednotlivým oblastem. Získání dat k zhodnocení současného stavu probíhalo formou osobní konzultace s odborníky z praxe ve vazbě na zjištěné skutečnosti v obecné analýze. Dále bylo pracováno s daty poskytnutými NÚV (např. SWOT analýzy oblastí na národní úrovni, výstupy dotazníkového šetření P-KAP).

Cílem analýzy je primárně zjištění a popis současného stavu vzdělávací struktury s detailnějším zaměřením na střední a vyšší odborné školy v Královéhradeckém kraji a oblasti se vzděláváním související včetně popisu změny stavu popsaného v dokumentu KAP I (vyhodnocení dokumentu KAP I viz také v Příloze č 3 Evaluace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji). Dalším cílem analýzy je zjištění problémů ve vzdělávací sféře a příčin vedoucích ke vzniku těchto problémů. Analýza bude sloužit jako podklad pro definování návrhů opatření vedoucích k eliminaci příčin problémů.

2 Úvod

Královéhradecký kraj se opakovaně umístil na prvních příčkách jako nejlepší místo pro život. Počet obyvatel v kraji je stabilní, ale je krajem s nejstarším obyvatelstvem v České republice. V kraji roste počet vysokoškoláků a klesá počet obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním základním. Královéhradecký kraj se skládá z pěti okresů, ekonomický vývoj v rámci jednotlivých oblastí kraje je nerovnoměrný. Míra ekonomicky aktivního obyvatelstva kraje je pod celorepublikovým průměrem, obecná míra nezaměstnanosti se v kraji pohybuje dlouhodobě pod průměrem ČR. V některých odvětvích převyšuje počet volných míst počet uchazečů až šestinásobně. Poptávka po práci a nabídka volných míst v kraji nejsou v souladu, rozdíly jsou významné i mezi jednotlivými okresy v rámci kraje. Nejvíce nabízeným odvětvím v kraji je ze strany zaměstnavatelů zpracovatelský průmysl, který tvoří 30 % nabídky volných míst a počet poptávaných zaměstnanců do tohoto odvětví roste. Tato skutečnost odráží počet rozrůstajících se průmyslových center na okrajích především okresních měst v kraji. Hlavními produkty kraje jsou motorová vozidla a elektrická zařízení. Naopak poptávka po zaměstnání je nejvyšší v kategorii nekvalifikovaných pracovníků a pracovníků ve službách. Jako hrozba pro udržení konkurenceschopnosti kraje je fakt, že v odvětví vědecké a technické činnosti (ve znalostních oborech) je dlouhodobě nízká zaměstnanost.

Královéhradecký kraj prostřednictvím regionálních dokumentů definoval jako své rozvojové priority rozvoj kariérového poradenství, zavádění výukových metod s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí žáků, rozvoj rovných příležitostí a podmínek pro společné vzdělávání, zvýšení prestiže odborných a polytechnicky zaměřených oborů a provázání výuky s praxí. Ve shodě k rozvojovým prioritám kraje byly v dokumentu KAP II nastaveny k jejich naplnění jednotlivé cíle.

Na všech školách v určité podobě kariérový poradce působí. V Královéhradeckém kraji kromě škol poskytují kariérové poradenství i další instituce. Koordinovaný přístup a komplexní diagnostika profesních a osobnostních charakteristik a preferencí žáků ve většině škol chybí, systémová podpora chybí zcela. Je nezbytné vytvoření podmínek pro funkční kariérové poradenství ve školách a školských zařízeních, které bude pomáhat žákům ve volbě jejich budoucí vzdělávací a profesní dráhy. Ke splnění tohoto cíle je nezbytné určení kompetencí kariérových poradců a podpora systému vzdělávání pro kariérové poradce. Toho lze plně dosáhnout jen za předpokladu legislativního zakotvení pracovní pozice kariérového poradce a systematického nastavení kariérového poradenství. Nevyjasněná pozice kariérového poradce byla definována jako jedna z hlavních příčin klíčového problému v oblasti kariérového poradenství, nicméně existují i dílčí nástroje, které budou za účelem rozvoje kariérového poradenství využívány. Zároveň je třeba, aby bylo řešeno poradenské centrum jako celek včetně týmové spolupráce všech zúčastněných, nikoli jako několik samostatných pozic.

Rozvoj klíčových kompetencí je prioritou nejen krajskou, ale i národní a nadnárodní (EU). Pro podporu rozvoje klíčových kompetencí lze využít množství zpracovaných publikací, kurzů nebo programů. Ve většině škol jsou využívány metody projektového vyučování cílícího na rozvoj konkrétních složek klíčových kompetencí, zařazování různých metod výuky je v posledních letech čím dál častější. Pro rozvoj klíčových kompetencí je nutné cílit na rozvoj jejich jednotlivých složek, například na gramotnosti nebo podnikavost, iniciativu a kreativitu. Prostřednictvím růstu dílčích složek se budou zvyšovat klíčové kompetence jako celek. Pro splnění druhého cíle je třeba dosáhnout dostatečné motivace a odpovídající podpory pedagogických pracovníků vedoucí k úspěšnému rozvoji gramotností a klíčových kompetencí žáků a studentů, zvýšení matematických, čtenářských a dalších gramotností žáků a studentů, rozvoje jejich klíčových kompetencí a jejich uplatňování v běžném životě. Naplnění cíle bude dosaženo vytvořením systému komplexní podpory rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity ve školách, podpořením osobnostního rozvoje stálých i nastupujících pedagogů, výukou zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí žáků a dalšími aktivitami vedoucími k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Cíle lze dosáhnout pouze s motivovaným učitelem. Nízká motivace a nedostatečná podpora pedagogů jsou hlavními příčinami nedostatečného rozvoje klíčových kompetencí.

Aby bylo dosaženo rovných příležitostí ve vzdělávání, musí být pracováno s množstvím různorodých skupin. Škála těchto skupin je velice široká, od mimořádně nadaných až po žáky s různými formami tělesného nebo mentálního postižení. V této oblasti nesmí být opomenuta ani práce se žáky ohroženými sociokulturním znevýhodněním a s tím související rizikové chování žáků (sociálně patologické jevy). Pro rovné příležitosti ve vzdělávání pro každého žáka je prosazován individuální přístup pedagogů. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají nárok na podpůrná opatření. Zvyšují se počty škol, ve kterých působí asistenti pedagoga. Ve školách v uplynulém období probíhaly stavební úpravy zajišťující bezbariérovost budov. Pedagogové jsou vzděláváni v metodách práce a hodnocení žáků zaměřených na možnosti každého žáka. Prohlubuje se spolupráce škol se školním poradenským pracovištěm. Podmínky pro rovné příležitosti ve vzdělávání mají být zlepšeny prostřednictvím minimalizace překážek bránících v naplnění principů inkluzivního vzdělávání a hledáním společných řešení mezi aktéry působícími v oblasti inkluze. Toho bude dosaženo, pokud bude pečováno o duševní zdraví žáků i pedagogů, bude podporována spolupráce mezi partnery a budou odstraňovány bariéry, které znemožňují žákům s SVP naplnit svůj potenciál. Nesoulad v prioritách a v cílech aktérů v území v inkluzivním vzdělávání a řada překážek bránících naplňování vize inkluzivního vzdělávání je považováno v této oblasti za klíčový problém. Ke zlepšení v oblasti společného vzdělávání přispěje i zaměření se na spolupracující tým poradenského centra ve škole. Dosud bylo cíleno spíše na rozvoj jednotlivých odborníků v centru.

Pro splnění posledního cíle je potřeba podpořit kvalitu polytechnického vzdělávání a tím z něj učinit atraktivní volbu pro žáky, co nejefektivněji využívat kapacit škol k realizaci dalšího vzdělávání a zlepšit podmínky pro spolupráci škol a zaměstnavatelů. Toho bude dosaženo prostřednictvím dostatečného vybavení škol, zajištěním kompetentního personálu, vhodnými metodami výuky, propagací vzdělávání i jednotlivých oborů vzdělání a také prohlubováním spolupráce mezi školami a zaměstnavateli. Spolupráce škol a zaměstnavatelů je realizována v různé míře na většině škol. Podoby této spolupráce se liší v závislosti na zaměření školy, vyučovaných oborech, počtu žáků, velikosti školy, lokalitě, ve které má většinový dosah a samozřejmě v proaktivním přístupu zaměstnanců a spolupracujících aktérů školy. Na propojení žáků s praxí je zaměřeno mnoho aktivit nejen ze strany škol, ale i od dalších institucí pohybujících se v oblasti zaměstnanosti nebo školství. Stále však přetrvává malý zájem o technické a odborné vzdělávání. To je i jednou z příčin definovaného klíčového problému, kterým je přetrvávající nízký zájem žáků o polytechnické vzdělávání, omezující podmínky, které neumožňují spolupráci škol a zaměstnavatelů na odpovídající úrovni a nedostatek učitelů odborných předmětů.

3 Obecná část analýzy

Obecná část analýzy se zabývá specifickými daty pro Královéhradecký kraj. Řeší především oblast vzdělávání v Královéhradeckém kraji a další oblasti se vzděláváním souvisejícími a vzdělávací strukturu ovlivňujícími. Popisuje aktuální stav jednotlivých oblastí kraje včetně změny stavu v jednotlivých oblastech oproti uvedeným datům v dokumentu KAP I, trendy a vývoj ukazatelů. Zmiňuje klíčové změny, které se udály za poslední tři roky.

3.1 Základní údaje o Královéhradeckém kraji

Údaje vážící se ke Královéhradeckému kraji jsou stabilní, k žádné významné změně od roku 2015 nedošlo. Region je členitý jak geograficky, tak sociálně a kulturně. S tím souvisí i nestejný rozvoj a úroveň života v jednotlivých částech kraje.

3.2 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2018 je 551 021. Kraj celkově od roku 2010 vykazuje v počtu obyvatel i nadále klesající tendenci. Celkový přírůstek kraje, který je stále v záporných hodnotách, se od roku 2015 snižuje. Zde je však třeba zmínit rozdíl mezi jednotlivými okresy. Zatímco počet obyvatel dlouhodobě v okresech Hradec Králové a Jičín roste, v okresech Náchod a Trutnov naopak klesá. V okrese Rychnov nad Kněžnou do roku 2009 počet obyvatel rostl, poté je tendence počtu obyvatel s mírnými výkyvy konstantní. Přírůstek obyvatelstva v Královéhradeckém kraji je pod průměrem celorepublikového přírůstku, v porovnání s ostatními kraji je stabilní.

Věkový průměr obyvatel i index stáří Královéhradeckého kraje je nejvyšší ze všech krajů ČR. Tendence věkového průměru v ČR, KHK i všech okresech KHK má rostoucí tendenci. I zde je rozdíl mezi věkovou strukturou obyvatel v jednotlivých okresech KHK. Za posledních 18 let platí, že nejvyšší věkový průměr vykazují obyvatelé v okrese Hradec Králové, nejnižší věkový průměr v okrese Rychnov nad Kněžnou. Věkový průměr obyvatel okresu RK kopíruje křivku věkového průměru ČR. Rozdíly mezi věkovým průměrem v jednotlivých krajích se za posledních 18 let snižují.

Poměr počtu obyvatel KHK ve věkové skupině 0–14 let mírně roste, poměr počtu obyvatel KHK ve věkové skupině 15–19 let spíše stagnuje. Zvyšuje se podíl obyvatel ve věku 60+. Podíl jednotlivých věkových skupin v okresech KHK je vyrovnaný.

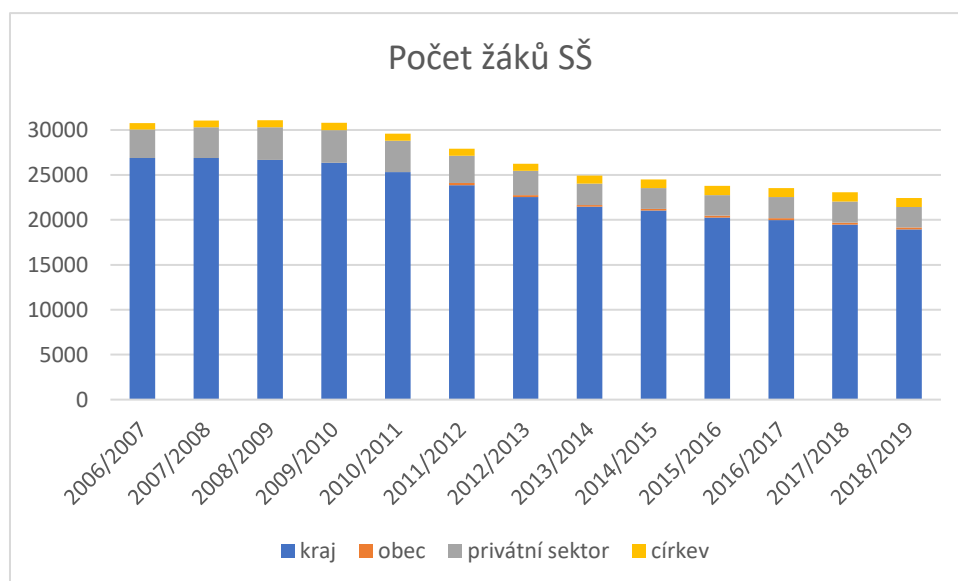
Vzdělanostní struktura obyvatel KHK oproti celorepublikovému vývoji podílově zaostává v počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, naopak KHK je nadprůměrný v podílu obyvatel s dosaženým středním vzděláním s maturitou. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel jak v kraji, tak v celé ČR vykazuje nevýraznější nárůst.

3.3 Školství a vzdělávání

V Královéhradeckém kraji působí 316 mateřských a 276 základních škol. Přes 90 % mateřských a 83 % základních škol zřizují obce. Kraj je zřizovatelem převážně mateřských a základních škol pro děti a žáky se speciálními potřebami učení. Pro školní rok 2017/18 navštěvovalo v KHK 19 204 dětí MŠ (jedná se o 88 % dětí věkové skupiny 3–6 let) a 48 626 žáků ZŠ.

V oblasti středního vzdělávání došlo v KHK za období realizace KAP I k zásadním změnám. Počet žáků středních škol se sídlem v KHK dlouhodobě klesá (Graf 1 Vývoj počtu žáků na SŠ podle zřizovatelů).

Graf 1 Vývoj počtu žáků na SŠ podle zřizovatelů

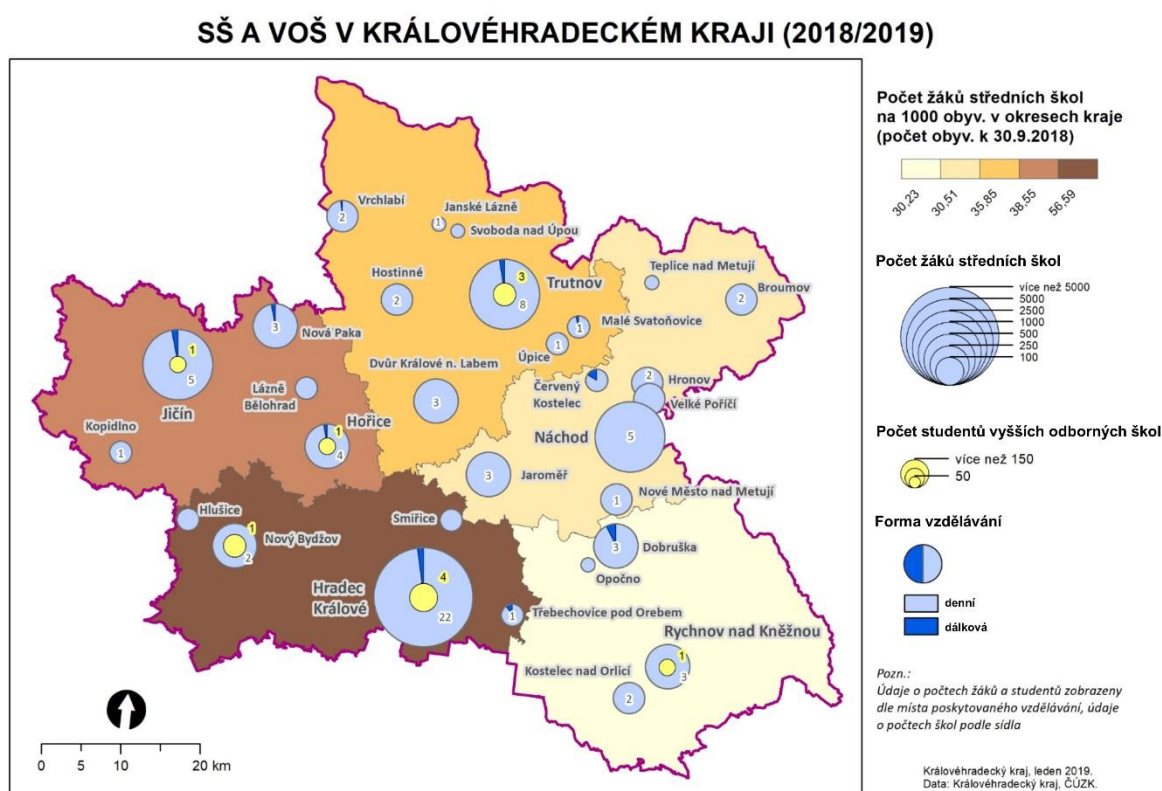
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Odboru školství KHK

Počet míst v 1. ročnících středních škol byl v porovnání s počty žáků přicházejících ze základních škol neúměrně vysoký (cca dvojnásobek), v KHK působí mnoho SŠ se stejnými obory vzdělání, ekonomická prosperita škol je nízká. Důsledkem této situace byla skutečnost, že do oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou byli přijímáni uchazeči bez potřebných studijních předpokladů, jimž byli pedagogové nuceni přizpůsobovat rozsah a rychlost výuky, čímž byla negativně ovlivňována úroveň vzdělávání. Absolventi některých škol pak měli problém s uplatněním na trhu práce.

Z tohoto důvodu došlo s účinností od 1. 7. 2018 usnesením Zastupitelstva KHK ZK/9/651/2017 k optimalizaci středních a vyšších odborných škol, jejichž zřizovatelem je KHK. Optimalizační změny jsou zaměřeny jak na snížení počtu právních subjektů – středních škol, tak na úpravu a zefektivnění oborové struktury. Optimalizace se týká 21 SŠ, v 5 případech došlo ke sloučení dvou původních SŠ, v jednom ke splynutí 3 SŠ a ve 4 ke splynutí 2 SŠ. Kritérii pro výběr SŠ určených k optimalizaci byly velikost školy (počet žáků), rozložení oborů vzdělání na území KHK, úroveň vzdělávacího procesu, ekonomická situace školy a další.

V oblasti středního vzdělávání působí k 1. 9. 2019 v Královéhradeckém kraji celkem 74 škol poskytujících střední vzdělání. 54 středních škol je zřizováno Královéhradeckým krajem, zbývající jsou zřizovány jiným zřizovatelem (jiná fyzická nebo právnická osoba (14), obec (1), církev (3), MŠMT (2)). 16 škol poskytujících střední vzdělání je zřizováno pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž 11 je zřizováno Královéhradeckým krajem.

Obrázek 1 Rozložení SŠ na území KHK

Zdroj: Odbor školství KHK

Optimalizací došlo k poklesu SŠ s počtem žáků do 349. Největšími středními školami v kraji jsou Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové (1059 žáků), Střední škola služeb, obchodu a gastronomie (986 žáků) a Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova

451 (700 žáků), všechny tři zřizované krajem. Největší počet žáků ve středních školách jiných zřizovatelů má Biskupské gymnázium, církevní základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hradec Králové (599 žáků) a Bezpečnostně právní akademie, s.r.o., střední škola (336 žáků).

Ve školním roce 2018/19 stejně jako v předchozích letech studuje nevíce žáků na oboru střední školy s maturitní zkouškou a jejich podíl roste.

Tabulka 1 Vývoj počtu nově přijatých žáků podle skupin oborů vzdělání

Název skupiny oborů	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Ekologie a ochrana životního prostředí	0	25	48	51	50	55	40	51	40	35	31	23	27
Informatické obory	0	0	39	226	378	434	365	369	325	319	294	340	310
Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	0	11	6	6	7	9	2	5	5	0	0	3	11
Strojírenství a strojírenská výroba	796	729	754	675	537	555	587	642	668	604	693	660	600
Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	823	893	872	632	334	372	337	326	377	365	328	301	312
Technická chemie a chemie silikátů	27	29	32	19	17	16	16	19	15	13	27	25	25
Potravinářství a potravinářská chemie	189	165	135	156	157	163	186	154	178	155	156	129	152
Textilní výroba a oděvnictví	65	42	21	22	5	5	3	4	19	17	5	6	6
Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	7	0	0	7	0	0	6	0	0	2	0	2	2
Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	145	232	135	174	131	152	85	127	78	74	73	84	77
Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	73	72	77	69	66	76	84	58	75	74	83	80	65
Stavebnictví, geodézie a kartografie	307	347	305	334	332	321	280	286	258	204	231	222	226
Doprava a spoje	100	72	103	82	79	59	53	48	45	23	16	20	16
Speciální a interdisciplinární obory	61	83	80	61	73	60	46	45	32	33	36	33	44
Zemědělství a lesnictví	491	464	353	409	393	371	294	339	303	333	294	306	283
Veterinářství a veterinární prevence	91	123	94	94	90	111	91	90	91	118	90	90	90
Zdravotnictví	151	118	129	121	124	130	136	128	134	129	166	214	186
Ekonomika a administrativa	573	575	543	580	466	426	403	393	387	394	389	362	335
Podnikání v oborech, odvětví	341	431	489	428	426	377	239	213	220	208	185	191	45
Gastronomie, hotelnictví a turismus	871	840	806	854	705	706	662	599	554	532	461	401	323
Obchod	284	183	203	184	126	104	93	86	87	83	68	82	84
Právo, právní a veřejnosprávní činnost	141	157	141	200	176	149	128	138	181	212	209	196	201
Osobní a provozní služby	341	286	302	299	248	230	210	207	205	174	195	211	193
Publicistika, knihovnictví a informatika	29	60	59	52	18	18	20	22	25	12	0	19	27
Pedagogika, učitelství a sociální péče	168	189	181	171	188	200	197	235	213	225	197	184	191
Obecně odborná příprava	451	525	461	446	337	290	313	280	295	278	326	301	259
Obecná příprava	1364	1395	1356	1333	1246	1214	1203	1213	1248	1231	1243	1182	1237
Umění a užitě umění	203	233	244	285	217	209	242	200	229	232	191	188	221
Celkem nově přijato do denní formy vzdělávání SŠ	8092	8279	7968	7970	6926	6812	6321	6277	6287	6079	5987	5855	5548

Zdroj: Odbor školství KHK

Z Tabulky 1 Vývoj počtu nově přijatých žáků podle skupin oborů vzdělání vyplývá, že největší pokles v počtu nově přijatých žáků zaznamenala skupina oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus, po optimalizaci SŠ klesl počet nově přijatých ve skupině oboru Podnikání v oborech, odvětví. Naopak relativně i absolutně roste počet nově přijatých žáků do skupiny oboru Obecná příprava. Do tohoto oboru nastoupí téměř čtvrtina nově přijatých žáků (na obor Gymnázium – čtyřleté nastoupilo téměř 12 % ze všech nově přijatých žáků). V porovnání mezi školními roky 2015/16 a 2018/19 se do žebříčku 15 oborů s nejvyšším počtem nově přijatých žáků nově dostaly obory Praktická sestra (pro 2018/19 na 6. pozici), Předškolní a mimoškolní pedagogika (pro 2018/19 na 13. pozici) a Stavebnictví (pro 2018/19 na 15. pozici). Naopak z žebříčku vypadly obory Veterinářství a Hotelnictví. V oboru Podnikání nastal pokles počtu nově přijatých na čtvrtinu a v oboru Kuchař – číšník poklesl zájem na polovinu.

Tabulka 2 Podporované obory formou stipendií

Kód oboru	Název oboru vzdělání	Kód oboru	Název oboru vzdělání
23-51-H/01	Strojní mechanik	23-51-E/01	Strojírenské práce
23-52-H/01	Nástrojař	36-57-E/01	Malířské a natěračské práce
23-55-H/01	Klempíř	36-64-E/01	Tesařské práce
23-56-H/01	Obráběč kovů	36-67-E/01	Zednické práce
26-51-H/01	Elektrikář	41-51-E/01	Zemědělské práce
26-51-H/02	Elektrikář – silnoproud	41-52-E/01	Zahradnické práce
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje		
29-56-H/01	Řezník – uzenář		
31-58-H/01	Krejčí		
36-52-H/01	Instalatér		
36-56-H/01	Kominík		
36-64-H/01	Tesař		
36-67-H/01	Zedník		
36-69-H/01	Pokrývač		
39-41-H/01	Malíř a lakýrník		
41-51-H/01	Zemědělec – farmář		
41-52-H/01	Zahradník		
41-56-H/01	Lesní mechanizátor		

Zdroj: Odbor školství KHK

Královéhradecký kraj na základě usnesení Rady podporuje studium vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem na školách zřizovaných krajem vyplácením finanční podpory z rozpočtu Královéhradeckého kraje žákům v průběhu jejich profesní přípravy. Podporované obory se mění v závislosti na naplněnosti oborů a na aktuálních i předpokládaných budoucích potřebách trhu. Od školního roku 2016/2017 se finanční podpora rozšířila o dva obory vzdělání 41-56-H/01 Lesní mechanizátor a 31-58-H/01 Krejčí. Od 2. pololetí školního roku 2017/18 je nově podpořen obor vyšší odborné školy 53-41-N/1 Diplomovaná všeobecná sestra.

V KHK sídlí jedna vysoká škola – Univerzita Hradec Králové se čtyřmi fakultami (Pedagogická, Informatická a managementu, Filozofická, Přírodovědná). Další čtyři univerzity mají v Hradci Králové své fakulty nebo pobočky (Česká zemědělská univerzita v Praze – Konzultační středisko Provozně ekonomické fakulty Hradec Králové, Univerzita Karlova – Lékařská fakulta v Hradci Králové a Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita obrany – Fakulta vojenského zdravotnictví v Hradci Králové, Metropolitní univerzita Praha – Univerzitní středisko MUP v Hradci Králové). Slezská univerzita provozuje v Trutnově Konzultační středisko Fakulty veřejných politik.

3.4 Dojíždka do škol

Dojíždka a vyjíždka do škol se statisticky sleduje při Sčítání lidu, domů a bytů, které se koná v desetiletých intervalech. Poslední aktuální informace jsou dispozici ze sčítání 26. 3. 2011. Z důvodu neexistence aktuálních relevantních dat dále nebude v dokumentu KAP II dojíždka rozpracována.

3.5 Trh práce

Podíl ekonomicky aktivních osob v KHK za posledních 10 let roste, aktuálně se pohybuje nad 59 %, což je lehce pod hranici celorepublikového průměru. Počet zaměstnaných se blíží počtu ekonomicky aktivních, obecná míra nezaměstnanosti v KHK je nižší než v ČR.

V roce 2017 bylo nejvíc osob v KHK zaměstnáno v odvětví zpracovatelského průmyslu (31 %), velkoobchodu a maloobchodu – opravy motorových vozidel (12,4 %) a veřejné správy – sociální zabezpečení a zdravotní a sociální péče (obě 7,3 %). Podíl zaměstnanců v jednotlivých odvětvích je poměrně stabilní. Obecná míra nezaměstnanosti v KHK má klesající tendenci a je nejnižší za posledních 20 let. Pro rok 2018 se shoduje s mírou nezaměstnanosti v ČR. Největší skupinou nezaměstnaných jsou osoby ve věku 30–49 let, následuje skupina nezaměstnaných ve věku 20–29 let. Podle nejvyššího dosaženého vzdělání tvoří největší skupinu osoby se středním vzděláním bez maturity, jejich procento klesá (za 2 roky na polovinu), naopak narůstá podíl osob s nejvyšším dosaženým vzděláním základním (za 2 roky o půlku). Nejmenší podíl nezaměstnaných jsou vysokoškolsky vzdělané osoby, podíl nezaměstnaných osob s vysokoškolským vzděláním mírně roste.

Nezaměstnanost podle odvětví (Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO) je nejvyšší v odvětví pomocní a nekvalifikovaní dělníci (kolem 30 %), pracovníci ve službách a prodeji a obsluha strojů a zařízení, montéři. Nejnižší nezaměstnanost vykazují uchazeči v oblastech zaměstnanci v ozbrojených silách, zákonodárci a řídicí pracovníci a kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Aktuálně je v nabídce počet volných míst vyšší než počet uchazečů o zaměstnání. Nejvyšší nabídka volných míst je v kategorii obsluha strojů a zařízení, montéři, řemeslníci a opraváři a pomocní a nekvalifikovaní dělníci. Největší převis v nabídce práce a poptávce po ní je v oblasti řemeslníci a opraváři, kde na 1 uchazeče připadá téměř 6 volných míst, obsluha strojů a zařízení, montéři (4 místa na 1 uchazeče), více volných míst, než uchazečů je také v oblasti techničtí a odborní pracovníci, pomocníci a nekvalifikovaní dělníci a specialisté. Naopak pro oblast úředníci jsou 4 zájemci na 1 volné místo.

Podíl nezaměstnanosti v KHK se liší v jednotlivých okresech – v Rychnově nad Kněžnou je nejnižší (průmyslová zóna Solnice), nejvyšší vykazuje okres Náchod (oblast Broumovska). KHK vykazuje z hlediska míry nezaměstnanosti výraznější rozdíly uvnitř kraje.

Uplatnitelnost absolventů na trhu práce je podrobně zpracována v regionálním Dokumentu/analýze Královéhradeckého kraje s vazbou na trh práce a vzdělávání: http://www.kr-kralovehradecky.cz/as-sets/rozvoj-kraje/kompas/Uplatnitelnost-absolventu-SS-v-KHK_1.pdf.

3.6 Ekonomika

KHK je průmyslovým regionem, disponuje pestrými nabídkou průmyslových zón a rozvojových ploch. V posledních letech je v KHK podporován rozvoj sociálního podnikání.

HDP na obyvatele KHK roste. Ve srovnání s republikovým průměrem dosahuje 93 %. Roste také podíl KHK na HDP ČR, v roce 2017 tvořil 4,8 %. Mírou HDP na obyvatele KHK dosahuje čtvrté nejvyšší pozice v ČR. Celkový počet ekonomických subjektů v KHK vzrostl. Největší podíl na růstu počtu ekonomických subjektů mají fyzické osoby (soukromí a zemědělské podnikatelé). Míra podnikatelské aktivity v Královéhradeckém kraji měla v posledních 10 letech rostoucí trend nad průměrem ČR. I tento ukazatel je rozdílný v různých částech kraje. Největší podíl ekonomických subjektů působí v odvětví velkoobchod a maloobchod – opravy a údržba motorových vozidel (téměř čtvrtina), průmysl (14 %) a stavebnictví (13 %).

V oblasti výzkumu, vývoje a inovací se KHK řadí ke krajům s nízkými celkovými výdaji na výzkum, vývoj a inovace na obyvatele. Trend je sice rostoucí, ale ve srovnání s ostatními kraji podprůměrný.

3.7 Rozvojové priority kraje v oblasti vzdělávání

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II vychází z předchozího dokumentu KAP I vypracovaného pro období 2016–2018 a strategických dokumentů kraje i ČR, potažmo EU.

Kraj specifikuje své priority v dostupných regionálních strategických dokumentech. Zařazení klíčového tématu do regionálních strategických dokumentů, četnost zmínek o tématu a uvedení mezi jeden nebo více cílů svědčí o prioritizaci tohoto tématu krajem. Témata významná pro kraj, která jsou řešena v dokumentu KAP, se zaměřují na oblast středních a vyšších odborných škol v Královéhradeckém kraji a míru jejich zpracování ve strategických dokumentech kraje.

Strategických krajských dokumentů, které se zabývají mimo jiné také otázkou vzdělávání, je mnoho. V této kapitole jsou uvedeny podstatné dokumenty včetně průřezu klíčových témat Krajského akčního plánu do dokumentu. Pro většinu z uvedených dokumentů platí, že se specifikují pouze na jednu nebo několik konkrétních oblastí vzdělávání.

Tabulka 3 Průmět strategických dokumentů do klíčových témat KAPu

Klíčová témata KAP	Správná volba povolání		Vzdělávání pro život				Vzdělávání pro všechny	Vzdělávání pro rozvoj osobnosti		
	Rozvoj kariérového poradenství	Rozvoj kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální)	Podpora dalšího profesního vzdělávání	Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů	Rozvoj infrastruktury a investic	Podpora inkluze	Rozvoj čtenářské gramotnosti	Rozvoj matematické gramotnosti	Rozvoj klíčových kompetencí
Strategické dokumenty										
Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy KHK 2016–2020	XX	-	XX	XX	XX	XX	XX	XX	X	-
Regionální akční plán KHK	XX	-	XX	XX	XX	XX	XX	-	-	XX
Výstupy z dotazníkového šetření	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	-
ITI Hradecko-pardubické aglomerace	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	-	X	X
Regionální sektorová dohoda pro obor strojírenství	XX	-	X	X	XXX	-	-	-	-	-
Regionální sektorová dohoda zaměřená na rozvoj textilního a oděvního průmyslu	XX	-	X	X	XXX	-	-	-	-	-
Sektorová dohoda pro oblast energetiky	XX	-	X	X	XXX	-	-	-	-	-

Klíčová témata KAP	Správná volba povolání		Vzdělávání pro život				Vzdělávání pro všechny	Vzdělávání pro rozvoj osobnosti		
	Rozvoj kariérového poradenství	Rozvoj kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální)	Podpora dalšího profesního vzdělávání	Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů	Rozvoj infrastruktury a investic	Podpora inkluze	Rozvoj čtenářské gramotnosti	Rozvoj matematické gramotnosti	Rozvoj klíčových kompetencí
Strategické dokumenty										
Krajská příloha k Národní RIS3 Královéhradeckého kraje 2018–2022	xx	xx	xx		xx		x			
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020	x	-	x	x	x	x	-	-	-	x
Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017-2020	x	x	x	x	x	x	x			x
Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017–2020	-	-	xx	-	-	-	xx	-	-	x
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji	-	-	xxx	-	-	-	-	-	-	-
Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje	-	-	-	-	-	-	xxx	-	-	-
Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí	-	-	-	-	-	-	xxx	-	-	-

	Správná volba povolání		Vzdělávání pro život				Vzdělávání pro všechny	Vzdělávání pro rozvoj osobnosti		
Klíčová témata KAP	Rozvoj kariérového poradenství	Rozvoj kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální)	Podpora dalšího profesního vzdělávání	Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů	Rozvoj infrastruktury a investic	Podpora inkluze	Rozvoj čtenářské gramotnosti	Rozvoj matematické gramotnosti	Rozvoj klíčových kompetencí
Strategické dokumenty										
a mládeže KHK 2014–2028										
Strategie zaměstnanosti Královéhradeckého kraje 2020+	xx	x	x	xx	x	-	x		x	

4 Specifická část analýzy

Specifická část analýzy detailně řeší témata ve vztahu k povinným i nepovinným oblastem KAP. Všechna témata řešená v KAP jsou pro vzdělávací strukturu ČR zásadní, průnik priorit kraje s tématy KAP dokazuje zahrnutí nutnosti řešit uvedené oblasti v regionálních dokumentech. Podrobněji jsou popsána jednotlivá témata v následujících kapitolách. Ke každému tématu je uvedeno, jak je řešeno a čím/kým je podporován rozvoj oblasti, následuje zmínka o překážkách působících na rozvoj oblasti a na závěr sděluje podmínky, které vyplynuly z evaluace a které jsou nezbytné pro růst podpory rozvoje oblasti.

4.1 Podpora kariérového poradenství

Oblast kariérového poradenství je podporována z mnoha zdrojů různými organizacemi. Školská poradenská zařízení (PPP) poskytují mj. i informační a poradenské činnosti, které napomáhají při volbě vhodného vzdělávání žáků a studentů a přípravě na budoucí povolání. Poskytování kariérového poradenství však není jejich prioritní činností. Informační a poradenská střediska při úřadech práce (IPS) poskytují bezplatné poradenské služby, individuální či skupinové, žákům, studentům a absolventům, rodičovské veřejnosti, školským zařízením a dalším zájemcům, související s volbou povolání a jejich následným uplatněním v praxi. IPS poskytují také aktuální informace o středních a vysokých školách, studijních a učebních oborech v regionech a celé ČR, nárocích a požadavcích na jednotlivá povolání, možnostech uplatnění absolventů jednotlivých oborů v praxi, situaci na trhu práce v regionu a celé ČR. Tuto možnost využívají pouze některé školy, zpravidla ty, v jejichž sídle se nachází IPS. Individuální kariérové poradenství jako pomoc jedincům při orientaci v oblasti volby povolání nabízejí a poskytují v rámci svých služeb také vzdělávací společnosti a personální agentury.

Na základních a středních školách se minimálně jeden odborný pedagogický pracovník zabývá kariérovým poradenstvím, ve většině případů se jedná o pozici výchovného poradce. Výchovný poradce převážně poskytuje žákům pouze „základní kariérové poradenství“, tedy informace o možnostech vzdělávání nebo studia navazujícího na obor a stupeň vzdělávání. Vzhledem k neschválení kariérového řádu v r. 2017 není pozice kariérového poradce ukotvena v legislativě, tedy není možné pozici KP realizovat v požadovaném jak časovém, tak odborném rozsahu (zpravidla vykonávána v rámci výchovného poradenství), ve školách není dostatečná časová dotace na individuální práci s každým žákem. Výcvikový/tréninkový program pro kariérové poradce poskytují některé VŠ, neziskové organizace a další vzdělávací instituce. Požadavky na vzdělávání KP (časová dotace, konkrétní dovednosti, obsah kurzu...) ale nejsou legislativně definovány. Legislativně samostatná pozice kariérového poradce neexistuje.

Poradenské služby v oblasti kariérového poradenství jsou dostupné pro všechny žáky a studenty, kvalita je však (především ve školách) různá. Chybí koordinovaný přístup a komplexní diagnostika profesních a osobnostních charakteristik a preferencí. I přes podporu osob poskytujících kariérové poradenství (např. formou vzdělávání, spolupráce s firmami, setkávání a sdílení dobré praxe) a rozvoje oblasti kariérového poradenství (např. posílení povědomí veřejnosti o službách KARIPO, pořádání akcí pro žáky i rodiče) v oblasti kariérového poradenství nedošlo k naplnění plánovaných aktivit v plném rozsahu. Podmínkou pro naplnění této aktivity je legislativní zakotvení pozice KP.

4.1.1 SWOT analýza – Podpora kariérového poradenství

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z projektů na vybavení a na kurzy pro pedagogické pracovníky (PP). – Šablony (personální podpora) – Je vytvořený tým lidí pro KARIPO	Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Omezené možnosti a nedostatek financí na rozvoj PP (po ukončení projektů)
PP <ul style="list-style-type: none"> – Vzdělávání PP v oblasti KARIPO (existence různých akreditovaných vzdělávacích programů)	PP <ul style="list-style-type: none"> – KP nemá odpovídající pravomoc k jednání se zaměstnavateli, personalista jedná s KP na nižší úrovni, KP nejsou zaměstnavateli vnímáni jako rovnocenní partneři – Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí, časová náročnost vzdělávání v KARIPO bez budoucí perspektivy – Omezená spolupráce KP s ostatními učiteli (KARIPO poskytuje KP × osobnostní rozvoj žáka řeší třídní učitel), omezení přístupu moderních trendů KARIPO (KARIPO cílí na výběr školy, ne na kompetence a schopnosti žáka k využití napříč obory) – Časová náročnost poskytování KARIPO – dle zkušeností IPS je vítaná forma individuálního poradenství KARIPO, která je ovšem časově náročná – Absence externí metodické podpory pro KP ve školství, chybí organizace zaštiťující KARIPO pro školy
Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Prolínání kariérového poradenství na ZŠ s výukou, začlenění KARIPO do předmětů (prvouka, člověk a jeho svět, občanská výchova, rodinná výchova... - seznámení se s jednotlivými povoláními) – Propojenost MŠ – ZŠ – SŠ, exkurze, ukázky oborů, práce – Možnost využít IPS na ÚP – nabídka KARIPO pro žáky ZŠ a SŠ – Zapojení rodičů do výuky – představení svého povolání	Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Různorodost KARIPO podle typu škol (ZŠ, SOŠ, gymnázium) – Různá kvalita ZŠ, odchod žáků na víceletá gymnázia – úroveň žáků na ZŠ klesá – Neznalost rodičů o KARIPO, někdy také nezájem
Systém <ul style="list-style-type: none"> – Kvalitně vedené KARIPO funguje jako prevence předčasných odchodů ze systému vzdělávání	Systém <ul style="list-style-type: none"> – Přetrvávající nízká společenská prestiž některých profesí – nematuritní obory, středoškolské vzdělání s výučním listem obory – Předčasné odchody žáků z oborů SŠ kvůli nevhodnému výběru a neznalosti svých kvalit

PŘÍLEŽITOSTI

Ekonomika

- Školy mohou čerpat finance z projektů
- Databáze projektů (aktivity na KARIPO)

PP

- Velká nabídka akcí zaměřených na vzdělávání kariérových poradců
- Možnost inspirovat se aktuálními trendy v KARIPO (zkušenosti ze zahraničí, inspirativní příklady P-KAP)

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Velká nabídka podpory pro žáky z různých institucí, existence akcí podporujících rozvoj KARIPO
- Orientace v možnostech budoucího uplatnění po ZŠ, mapování umístění absolventů na SŠ, na gymnáziích orientace v dalších oborech
- Vnímání vzdělávání ze strany žáků (proč se vzdělávají – soustavná příprava na budoucí zaměstnání), KARIPO je pozitivně vnímáno PP, žáky i veřejností
- Propojení žáka, školy a zaměstnání, orientace v nabízených oborech

Systém

- Změna struktury a koncepce školství
- Změna financování nepedagogických pracovníků

HROZBY

Ekonomika

- Nedostatek financí na personální zajištění KP

PP

- Přetíženost aktivních PP, z toho plynoucí nezájem podílet se na dalších aktivitách, hrozba vyhoření
- Chybějící pozice KP na ZŠ i SŠ, nejsou vymezeny pracovní kompetence a pracovní náplň KP
- Systém neumožňuje snížení přímé vyučovací povinnosti pro KP na ZŠ a SŠ

Výuka – žák/rodič/veřejnost

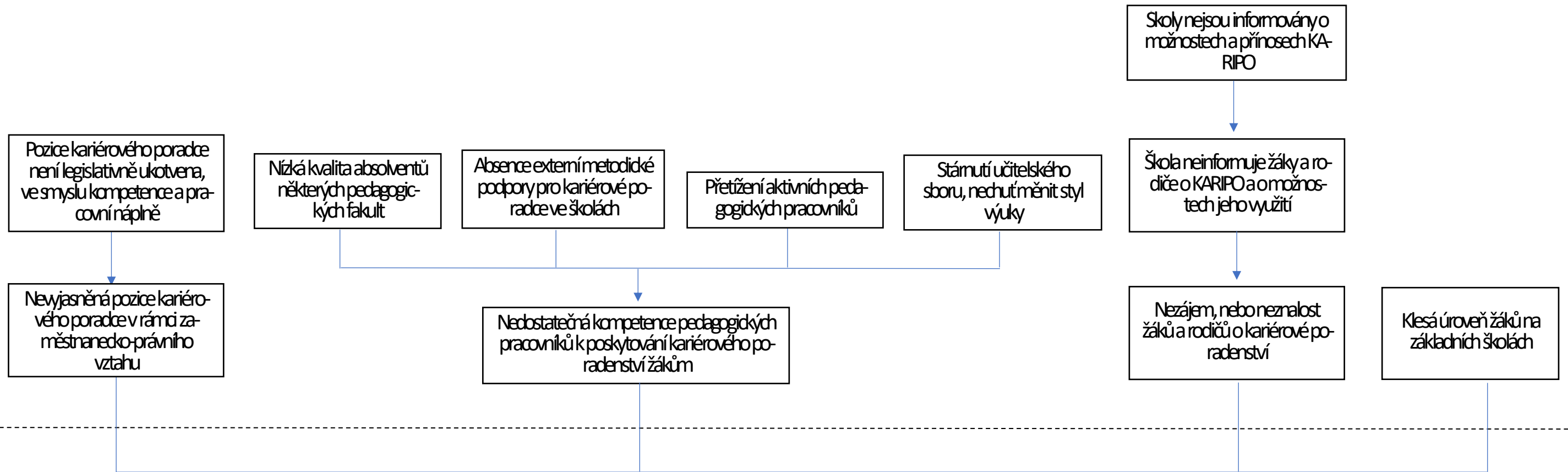
- Neprobíhají individuální konzultace pro všechny žáky, kteří mají zájem (absence KP, nedostatek časové dotace pro individuální konzultace)
- Omezené propojení žák – zaměstnavatel

Systém

- Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů
- Nízký zájem absolventů PdF o práci ve školství
- Není kariérní řád, nedostatek financí na personální zajištění, neexistující legislativa, ukotvení pozice KP
- Nedostatečné využití KARIPO, zásahy některých skupin rodičů s omezenou informovaností o oborech vzdělání do zaměření žáků, učitel na ZŠ není motivován a nemá dostatečný přehled k poskytování KARIPO, kariérové poradenství na ZŠ neodpovídá požadavkům systému, nedostatek podnětů pro žáky, nemají přehled o existujících oborech, podcenění řešení oborů SŠ na ZŠ, nereálnost představ o náplni oborů
- Projekty – časová omezenost, personální omezení (nedostatek odborníků), administrativa
- Finance na personální zajištění z projektů nejsou systémovým řešením
- Celospolečenské vnímání školské soustavy (mediální kampaň degradující prestiž vzdělání i PP, vliv některých skupin rodičů, jejich neinformovanost, neznalost alternativ, nezájem o vzdělávání dětí)
- Nesprávný výběr oborů SŠ, struktura oborů SŠ

Podpora kariérového poradenství

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Nedostatečná podpora osobnostního rozvoje žáků s cílem zmapování silných stránek, schopností a dovedností a jejich použití zejména v profesním životě

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

4.2 Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

Kompetence k podnikavosti iniciativě a kreativitě jsou rozvíjeny v různé míře u všech žáků a studentů všech škol v rámci běžné výuky i ve volnočasových aktivitách (např. fiktivní firmy, besedy se zajímavými osobnostmi, školní soutěže, dlouhodobé projekty). Metody výchovy k podnikavosti na úrovni základních a středních škol jsou v současné době postaveny např. na metodách projektového vyučování, místně zakotveného učení a servisního učení. Další metodou je např. badatelsky orientované vyučování, které staví na přirozené zvědavosti žáků a vede žáky k aktivitě. Žáci, kteří projdou badatelstvím, rozvíjejí řadu dovedností. V podmínkách České republiky je výchova k podnikavosti zaměřena často na založení podnikatelského subjektu, což je na úrovni škol rozvíjeno prostřednictvím realizace fiktivních firem. Cíleně jsou kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativitě rozvíjeny ze strany mnoha společností, které se rozvoji podnikavosti věnují prostřednictvím soutěží, programů, nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků realizovaných především z projektů EU. Významným poskytovatelem vzdělání, který rozvíjí kreativitu, jsou základní umělecké školy. Kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativitě jsou součástí klíčových kompetencí, zájem o jejich rozvoj se ze strany veřejnosti i škol postupně zvyšuje. Podpora žáků k podnikavosti, iniciativě a kreativitě aktuálně nepatří mezi nejvyšší priority ve vzdělávání. Plánované aktivity v dokumentu KAP I byly realizovány pouze některé, ani těmi zrealizovanými nedošlo k zásadnímu pozitivnímu posunu v rozvoji kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. Pro dosažení vyšší úrovně podpory žáků k podnikavosti, iniciativě a kreativitě by se musela zvýšit priority rozvoje této oblasti ze strany škol, jejich zřizovatelů, ale i veřejnosti.

4.2.1 SWOT analýza – Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z projektů na vybavení a na kurzy pro pedagogické pracovníky (PP), podporu nadaných, doučování apod. – Šablony	<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Omezené možnosti a nedostatek financí na rozvoj PP a práci PP vedoucí k rozvoji PIK – Nedostatek financí na realizaci fiktivních firem a studentských projektů
<i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Využití stávajícího potenciálu PP	<i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Omezená možnost ohodnocení nadstandardní práce PP
<i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i> <ul style="list-style-type: none"> – Seznámení žáků s podnikáním, občanskou iniciativou, viditelný výsledek žáků (hotové výrobky, fiktivní firmy, uskutečněná zlepšení v okolí školy...) – Rozvoj ekonomického myšlení, finanční gramotnosti žáků – Zapojení žáků do akcí v rámci studia (průvodci při dni otevřených dveří, účast na veletrzích, soutěže fiktivních firem, ...) – Realizace samostatných ročníkových odborných prací – Účast na soutěžích – Rozvoj podnikavosti žáků podílením se na tvorbě SOČ	<i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i> <ul style="list-style-type: none"> – Žákům chybí schopnost nést zodpovědnost – Žáci se neúčastní soutěží, demotivace k rozvoji podnikavosti – Finanční a časová náročnost účasti na soutěžích – Není možné podpořit (hlavně finančně) aktivní žáky a učitele, toto je problém především pro žáky ze znevýhodněného prostředí – Prioritně rozvíjena motivace ke vzdělávacím aktivitám (polytechnika a podobně)

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> – Školy mohou čerpat finance z projektů <p>PP</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nabídka akcí zaměřených na vzdělávání a rozvoj v oblasti PIK – Moderní trendy, novinky vedoucí k rozvoji PIK žáků – Používání nástrojů atraktivních a srozumitelných pro žáky k propagaci a motivaci (sociální sítě, moderní technologie) <p>Výuka – žák/rodič/veřejnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – Navázání spolupráce s dalšími institucemi (školy, firmy, úřady, ...) – Větší spolupráce se zaměstnavateli – propojení nabídek firem s požadavky škol – Podnikání tvůrčích schopností žáků, samostatnost žáků – Osobnostní rozvoj žáků – Větší spolupráce s neziskovým sektorem – Fiktivní firmy – Možnost pro žáky a jejich rodiče využít finanční prostředky na podporu nadaných či sociálně slabších žáků (programy, nadační fondy, ...) – Sdílení zkušeností, dobré praxe mezi studenty (absolvent přijde do školy sdělit své zkušenosti) <p>System</p> <ul style="list-style-type: none"> – Grantová podpora škol ze strany zřizovatele 	<p>Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nejsou finanční možnosti k podpoře žáka ani finance na odměnu pro PP pracujícího se žáky nad rámec povinné výuky <p>PP</p> <ul style="list-style-type: none"> – Přetíženost aktivních PP, z toho plynoucí nezájem podílet se na dalších aktivitách, hrozba vyhoření <p>Výuka – žák/rodič/veřejnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – PIK nejsou podporovány v dostatečné míře – Ztráta zájmu o rozvoj PIK ze strany žáků i PP <p>System</p> <ul style="list-style-type: none"> – Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů – Nízký zájem absolventů PdF o práci ve školství – Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí a soutěží, chybí celostátně vyhlašované soutěže MŠMT v odborných předmětech – Finance z projektů nejsou systémovým řešením

Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

Různorodá kvalita poskytovaných kurzů pro pedagogické pracovníky

Pedagogové nemají kompetence pro rozvoj kreativity a podnikavosti

Pedagogové nemají v rámci běžné výuky prostor pro rozvoj podnikavosti

Demotivace k rozvoji podnikavosti u pedagogů

Není možné finančně podpořit aktivní žáky a učitele

Demotivace k rozvoji podnikavosti u žáků

Prioritně rozvíjena motivace k jiným vzdělávacím aktivitám

Nezájem ze strany některých žáků se v této oblasti vzdělávat

Nekoordinovaná nabídka soutěží v odborných předmětech

Strach žáků z neúspěchu

Žáci se neúčastní odborných soutěží

U žáků je neochota nést odpovědnost

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Nízká motivace žáků i pedagogů k rozvíjení podnikavosti, iniciativy a kreativity v aktuálním prostředí

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

Nízké procento podnikajících mezi odbornými obory

Vysoká averze k riziku, absolventi středních škol mají strach začít podnikat

Nízká schopnost absolventů přizpůsobit se rychle změněnému trhu práce

4.3 Podpora polytechnického vzdělávání

Polytechnika zahrnuje rozvoj přírodovědného, technického a environmentálního vzdělávání. Podpora polytechnického vzdělávání je klíčovou prioritou nejen Královéhradeckého kraje, ale celé vzdělávací struktury ČR. Nabídka polytechnických studijních oborů v kraji je pestrá. Směřování žáků ke studiu v těchto oborech je ovlivněno rozvíjejícím se kariérovým poradenstvím a efektivnější spoluprací kariérových/výchovných poradců s odborníky v oblasti trhu práce. Kraj podporuje využívání digitálních technologií ve výuce, ze strany zřizovatele se zvýšil i zájem o zařazení EVVO do ŠVP škol. Královéhradecký kraj i nadále poskytuje stipendia žákům vybraných polytechnických oborů, seznam podporovaných oborů se každý rok upravuje, rozšiřuje. Polytechnické vzdělávání je rozvíjeno ve školách v běžné výuce (zavádění nefrontálních forem výuky – badatelské vyučování, projektová výuka, mezipředmětové učení, využívání moderních technologií ve výuce), další podpora v oblasti polytechnického vzdělávání je žákům školami poskytována formou volnočasových aktivit (kroužky, exkurze, tematicky zaměřené letní tábory). Podpora v podobě vzdělávání, výměny zkušeností, setkání s odborníky z praxe je poskytována i pedagogickým pracovníkům. Mnoho institucí pořádá polytechnicky zaměřené akce, jedná se např. o soutěže, interaktivní výstavy, laboratorní vystoupení, volnočasové aktivity.

I přes veškerou snahu popularizovat polytechnické obory je zájem o jejich studium nižší, než je potřeba na trhu práce. Adaptabilita struktury oborů vzdělávání (resp. vzdělávacích programů) je malá a vyučovací předměty včetně vyučovaného obsahu neodpovídají reálnému stavu technického vývoje (vč. zastaralého vybavení odborných učeben, laboratoří apod.). Pro dosažení vyššího zájmu žáků o polytechnické obory je třeba podporovat PP (umožnění většího provázání s praxí, trendy v odborné oblasti i ve výuce, odpovídající ohodnocení) a cílit na propojení a spolupráci organizací a koordinaci akcí (COV, projekty, nabídka vzdělávání, science centra a další).

4.3.1 SWOT analýza – Podpora polytechnického vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z projektů na vybavení a na kurzy pro PP – Šablony (pozice odborníků z praxe) – Školy jsou materiálně a technologicky vybavené	Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Omezené možnosti a nedostatek financí na rozvoj PP (po ukončení projektů)
PP <ul style="list-style-type: none"> – Zajímavá výuka pro PP, začlenění praktických úkolů, bádání, laboratorní cvičení – Spolupráce se zaměstnavateli, veřejnoprávními a neziskovými organizacemi, propojení do praxe, aplikovatelnost ve výuce	PP <ul style="list-style-type: none"> – Nerovnoměrné kompetence PP – Omezené možnosti na průběžné stálé seberozvíjení PP v metodách a postupech práce a pedagogických dovednostech a na průběžné vzdělávání PP v oblasti nových technologií včetně organizačního zajištění (suplování) – Ztráta kontaktu PP s praxí, omezená možnost stáží PP v provozech, omezená spolupráce/sdílení dobré praxe nejen o technologických novinkách – Nízká motivace některých PP – Časová náročnost přípravy, přetíženost PP
Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Zajímavá výuka pro žáky, žáky výuka baví, začlenění praktických úkolů, bádání, laboratorní cvičení – Ukázky praxe, rozvoj žáků v polytechnických oborech na další úrovni vzdělávání – Exkurze, širší nadhled – Spolupráce se zaměstnavateli, propojení do praxe, aplikovatelnost ve výuce – Odborníci z firem ve škole	Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Vedení výuky neatraktivní metodou, nezaujetí žáků v polytechnických oborech – Nízká motivace žáků ke spolupráci s učiteli i mezi sebou

– Existence koordinátorů EVVO na školách	– Nízká motivace a nedostatečná spolupráce s rodinami – Ztráta zájmu žáků o polytechnické vzdělávání

System

- Nekoordinované využívání center odborné výuky pro více škol
- Neefektivní vyhodnocování stávajících projektů, není provázanost
- Nemožnost akreditace programů DVPP v systému NSK

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
---------------------	---------------

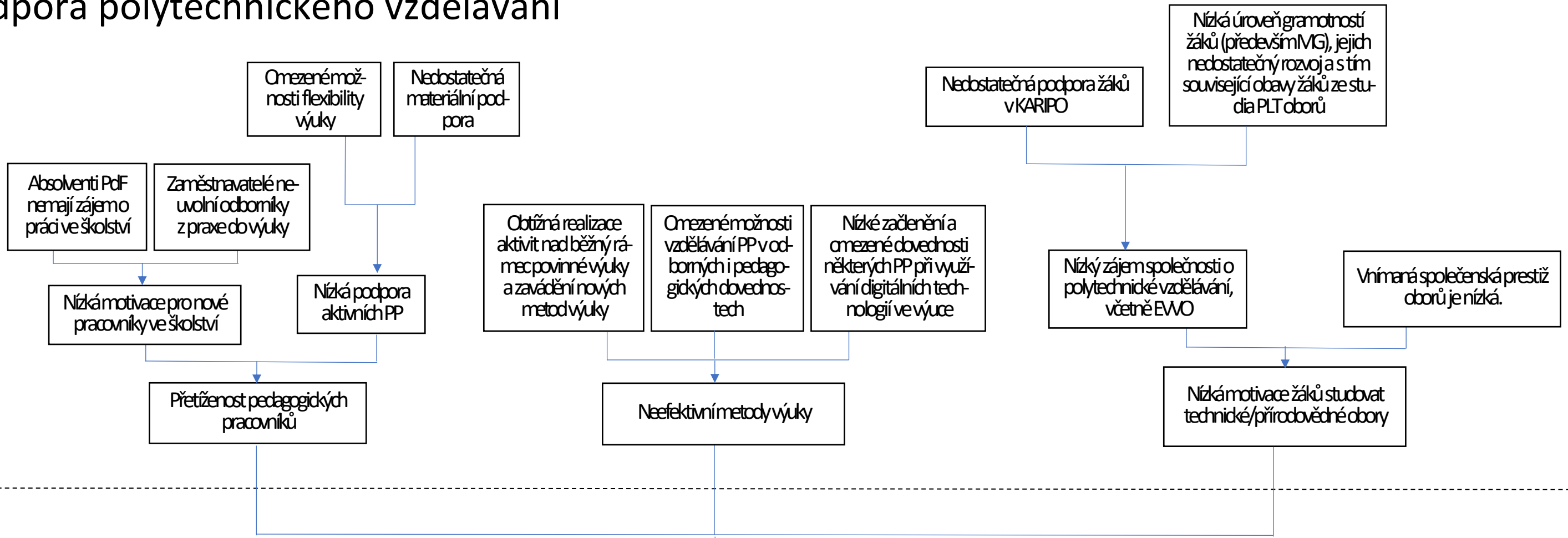
- Ekonomika**
- Školy mohou čerpat finance z projektů
  - Vývoj techniky, materiální základna
- PP**
- Velká nabídka akcí pro pedagogy (vzdělávání, stáže...)
- Výuka – žák/rodič/veřejnost**
- Velká nabídka akcí
  - Odborníci z firem ve škole
  - Využití center odborné výuky, použít existující, rozvoj spolupráce mezi školami
  - Ukázky dobré praxe využívání center odborné výuky na různých školách, zlepšení dostupnosti, využití stávajících platforem např. ŠIP KHK
  - Zařazení kariérového poradenství ke zjištění zpětné vazby pro žáky a rodiče, posouzení možností a předpokladů žáka, směřování profesní cesty
  - Možnost zařazení terénních aktivit v rámci EVVO

- Ekonomika**
- Neodpovídající ohodnocení PP
  - Nedostatek financí na personální zajištění, na odborníka z praxe, omezení u kmenového zaměstnavatele (uvolnění v pracovní době), čas
  - Velká administrativní zátěž pro školy při získávání financí z projektů (např. veřejné zakázky)
  - Projekty – nesystémové řešení do budoucna, časová omezenost, personální omezení (nedostatek odborníků)
  - Nedostatečné finance na modernizaci vybavení
- PP**
- Odliv PP ze školství, zvyšující se průměrný věk PP
  - Přetíženost aktivních PP, z toho plynoucí nezájem podílet se na dalších aktivitách, hrozba vyhoření
  - Chybí odborní učitelé, neodpovídající ohodnocení odborných učitelů
  - Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí
- Výuka – žák/rodič/veřejnost**
- Vzdělávání žáků neodpovídá požadavkům zaměstnavatelů
  - Narušení výuky, přetíženost, velká nabídka akcí
  - Malá atraktivita polytechnických oborů, žáci nevidí uplatnění těchto oborů, výběr jinak zaměřených oborů
  - Nedostatečné zapojení odborníka z praxe do výuky
  - Předčasný odchod ze školy
- System**
- Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů
  - Nepřípravenost absolventů VŠ, absolventi VŠ s nedostatečnými kompetenci
  - Nízký zájem absolventů PdF o práci ve školství
  - Není shoda v oblastech: systém školství, pilíře státu pro vzdělávání a myšlení veřejnosti

Podpora polytechnického vzdělávání

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Celkové myšlení a prezíravý pohled na polytechnické vzdělávání, s tím související přetrvávající nízký zájem žáků o polytechnické vzdělávání

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

Nenaplněné personální kapacity firem

Nedostatečné propojení mezi požadavky trhu práce a nabídkou škol

4.4 Rozvoj škol jako center celoživotního učení (další vzdělávání)

Školy v současné době realizují kurzy dalšího vzdělávání především na základě požadavku zaměstnavatele, úřadu práce či s ohledem na zájem veřejnosti v dané lokalitě. Formy vzdělávání, které jsou školy schopny poskytovat, jsou variabilní, počínaje rekvalifikačními kurzy dle NSK, přes rekvalifikační kurzy bez návaznosti na NSK až po různé typy dalšího vzdělávání, kam patří např. jazykové či technické vzdělávání, řidičská oprávnění apod. Školy mohou rovněž nabízet a realizovat další vzdělávání vedoucí k získání stupně vzdělání, tj. výučního listu či maturity. Další profesní vzdělávání nabízí úřad práce v podobě rekvalifikací a také firmy, které realizují firemní vzdělávání většinou na míru požadavkům firmy na dovednosti svých zaměstnanců.

Oblast rozvoje škol jako center celoživotního učení a využití potenciálu SŠ v oblasti CŽU nepatří mezi priority SŠ. Žádoucí je, aby další vzdělávání reagovalo na potřeby trhu práce, školy však nemohou jednat dostatečně flexibilně. Dosažení vyššího stupně vzdělání je pro zájemce časově i finančně náročné. Pro dosažení vyššího využití potenciálu SŠ v oblasti CŽU by se musela zvýšit prioritizace rozvoje této oblasti ze strany SŠ (s tím souvisí legislativní podmínky pro akreditace, administrativní náročnost, časová náročnost, personální zajištění atd.), ale především přístup veřejnosti k seberozvoji v dlouhodobém vzdělávání a požadavky zaměstnavatelů na dosažené vzdělání zaměstnanců. V současné době velmi nízké nezaměstnanosti není dostatečný tlak na rozšiřování vzdělání zaměstnanců ze strany zaměstnavatelů.

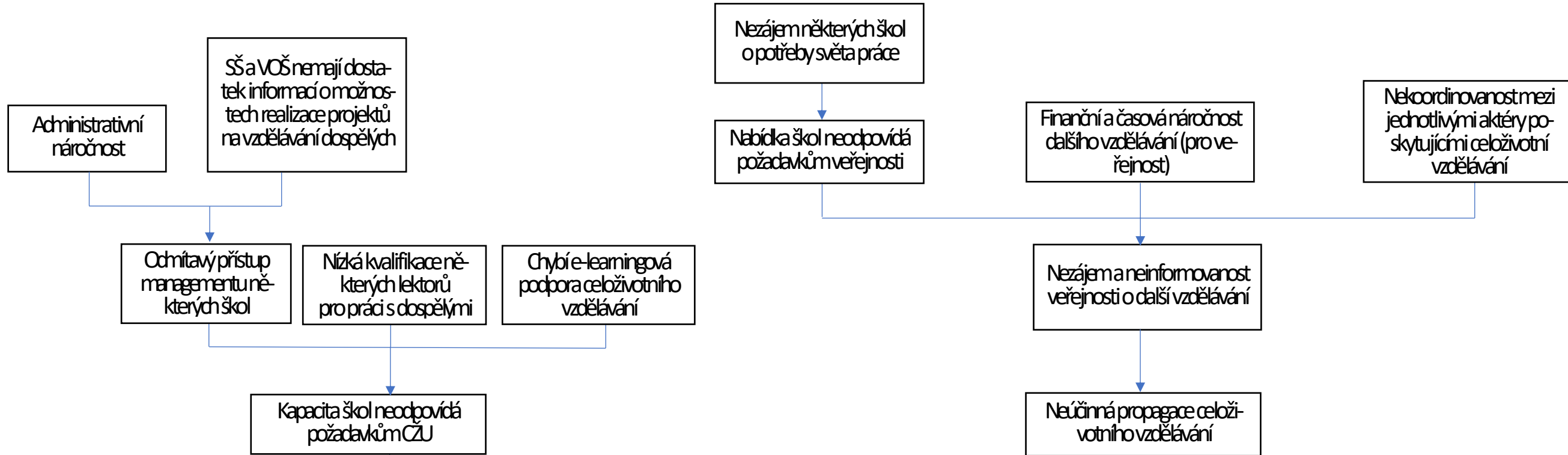
4.4.1 SWOT analýza – Rozvoj škol jako center celoživotního učení (další vzdělávání)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Existující nabídka CŽU na školách, zdroj příjmu pro školy, odměňování PP	Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Nedostatek financí – Nedostatečné vybavení – Prostorové kapacity škol na CŽU
Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Rostoucí nabídka firemního vzdělávání, rozvinuté systémy vzdělávání firem a vzdělávání ve firmách – Existující nabídka na školách – Zájem o vzdělávání s profesní zkouškou tam, kde je vzdělání vyžadováno zákonem – Návrat ke vzdělání lidmi, kteří předčasně odešli ze vzdělávání	PP <ul style="list-style-type: none"> – Personální přetíženost, není personální zajištění – Chybí informovanost PP o možnostech CŽU na školách Výuka – žák/rodič/veřejnost <ul style="list-style-type: none"> – Malý zájem ze strany veřejnosti – Časová náročnost dosažení stupně vzdělání – Nízká motivace veřejnosti k seberozvoji v dlouhodobém vzdělávání – není požadavek ze strany zaměstnavatelů – Nesystematická propagace – Chybějící celoživotní KARIPO
	System <ul style="list-style-type: none"> – Nabídka škol neodpovídá požadavkům veřejnosti

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p><i>Ekonomika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Školy mohou čerpat finance z projektů <p><i>PP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Existence kurzů andragogiky pro PP – Propagace možného vzdělávání pedagogy směrem k veřejnosti, i pro samotné pedagogy <p><i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Možnost využít zkušenosti z firemního vzdělávání – Propagace celoživotního vzdělávání mezi veřejností 	<p><i>PP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Malý okruh pedagogů poskytujících CŽU, jejich přetížení <p><i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Možnost ztráty kontaktu s praxí – Pro zaměstnavatele je důležitější rozvoj praxe než další vzdělání <p><i>System</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Nedostatečná podpora rozvoje vzdělávání ze strany zaměstnavatelů

Rozvoj škol jako center celoživotního učení (další vzdělávání)

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Neefektivní rozvoj a využití kapacit středních škol pro celoživotní učení

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

Dospělí nejsou schopni se pružně přizpůsobit změnám pracovního trhu

Nezájem veřejnosti o osobní rozvoj a další profesní vzdělávání

4.5 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

Odborné vzdělávání je společně s polytechnickým vzděláváním klíčovou prioritou jak kraje, tak celé vzdělávací struktury ČR. Nabídka odborného vzdělávání v kraji je pestrá. Směřování žáků ke studiu v těchto oborech je ovlivněno rozvíjejícím se kariérovým poradenstvím a efektivnější spoluprací kariérových/výchovných poradců s odborníky v oblasti trhu práce. Kraj podporuje využívání digitálních technologií ve výuce odborných předmětů, také více cílí na znalost aktuálních trendů v praxi. Královéhradecký kraj i nadále poskytuje stipendia žákům vybraných oborů odborného vzdělávání, seznam podporovaných oborů se každý rok upravuje, rozšiřuje. Dále kraj směřuje žáky ZŠ k výběru odborné školy propagačními aktivitami, jako např. řemeslný jarmark. Odborné vzdělávání nad rámec povinné výuky je žákům školami poskytováno formou volnočasových aktivit (kroužky, exkurze, odborně zaměřené letní tábory, stáže u zaměstnavatelů). Podpora v podobě vzdělávání, výměny zkušeností, setkání s odborníky z praxe je poskytována i pedagogickým pracovníkům. Mnoho institucí pořádá akce zaměřené na odborné schopnosti, jedná se např. o soutěže, interaktivní výstavy, volnočasové aktivity, umožnění stáží ve firmách jak žákům, tak i pedagogům.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů je realizována v různé míře na většině škol. Podoby této spolupráce se liší v závislosti na zaměření školy, vyučovaných oborech, počtu žáků, velikosti školy, lokalitě, ve které má většinový dosah a samozřejmě v proaktivním přístupu zaměstnanců a spolupracujících aktérů školy. Mnoho zaměstnavatelů však uvádí, že spolupráce se školami je velmi omezená, protože školy oborově neodpovídají poptávaným požadavkům zaměstnavatelů.

I přes veškerou snahu popularizovat odborné vzdělávání je zájem o studium nižší, než je potřeba na trhu práce. Tuto skutečnost negativně ovlivňuje demografický vývoj kraje a nedostatečné přizpůsobení nabídky studijních oborů demografickému trendu. Podpora odborného vzdělávání ze strany odpovědných subjektů je nesystematická, adaptabilita struktury oborů vzdělávání (resp. vzdělávacích programů) je malá a vyučovací předměty včetně vyučovaného obsahu neodpovídají reálnému stavu technického vývoje (vč. zastaralého vybavení odborných učeben, dílen apod.). Pro dosažení vyšší míry spolupráce škol, zaměstnavatelů a dalších relevantních subjektů je třeba podporovat PP (umožnění většího provázání s praxí, trendy v odborné oblasti i ve výuce, odpovídající ohodnocení), cílit na propojení a spolupráci organizací a koordinaci akcí (koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele – systémová podpora, COV, projekty, nabídka vzdělávání, science centra a další) a podpořit realizaci praxí v odpovídajícím rozsahu a kvalitě.

4.5.1 SWOT analýza – Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z projektů na vybavení a na kurzy pro pedagogické pracovníky (PP) – Šablony (pozice odborníků z praxe, koordinátora) <i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Spolupráce se zaměstnavateli, propojení do praxe, aplikovatelnost ve výuce <i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i> <ul style="list-style-type: none"> – Ukázky praxe, rozvoj žáků v oborech odborného vzdělávání, působnost organizací podporujících přechod žáků do oborů zaměstnání dle požadavků trhu práce – Exkurze, širší nadhled	<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Omezené možnosti a nedostatek financí na rozvoj PP (po ukončení projektů) <i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Nerovnoměrné kompetence PP – Omezené možnosti na průběžné stálé seberozvíjení PP v metodách a postupech práce a pedagogických dovednostech a na průběžné vzdělávání PP v oblasti nových technologií včetně organizačního zajištění (suplování) – Ztráta kontaktu PP s praxí, omezená možnost stáží PP v provozech, omezená spolupráce/sdílení dobré praxe nejen o technologických novinkách

- Nízká motivace některých PP
- Časová náročnost přípravy, přetíženost PP

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Vedení výuky neatraktivní metodou, nezaujetí žáků v oborech odborného vzdělávání
- Nízká motivace žáků ke spolupráci s učiteli i mezi sebou
- Nízká motivace a nedostatečná spolupráce s rodiči
- Ztráta zájmu žáků o odborné vzdělávání
- Nedostatečná informovanost o akcích pro žáky

System

- Nekoordinované využívání center odborné výuky
- Nesystémovost (příprava budoucích pedagogů, zaplacení stávajících, umožnění vstupu odborníků bez pedagogického vzdělání, zaplacení odborníků z praxe ve firmě i ve škole, informovanost a koordinace akcí)

PŘÍLEŽITOSTI

Ekonomika

- Školy mohou čerpat finance z projektů
- Vývoj techniky, materiální základna

PP

- Velká nabídka akcí pro pedagogy (vzdělávání, stáže...)
- Rozvoj PP, odborné vzdělávání PP (podpora odborných učitelů – kurzy pro práci s vybavením...)

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Velká nabídka akcí
- Odborníci z firem ve škole
- Spolupráce SŠ a ZŠ (příležitost – prezentace oborů, vyzkouší si řemesla)
- Využití center odborné výuky, použít existující
- Existující nabídka škol pro zvýšení kvalifikace

HROZBY

Ekonomika

- Neodpovídající ohodnocení PP
- Nedostatek financí na personální zajištění, na odborníka z praxe, omezení u kmenového zaměstnavatele (uvolnění v pracovní době), čas
- Velká administrativní zátěž pro školy při získávání financí z projektů (např. veřejné zakázky)
- Projekty – nesystémové řešení do budoucna, časová omezenost, personální omezení (nedostatek odborníků)
- Nedostatek financí na modernizaci vybavení

PP

- Odliv PP ze školství, zvyšující se průměrný věk PP (dobří učitelé stárnou, dobří absolventi VŠ do školství nejdu)
- Přetíženost aktivních PP, z toho plynoucí nezájem podílet se na dalších aktivitách, hrozba vyhoření, ztráta zájmu o navazování další spolupráce
- Nedostatek odborných profesí ve školách (chybí učitelé odborných předmětů)

System

- Stipendia pro učební obory
- Setkávání škol a zaměstnavatelů všech oborů (vyjasnění kompetencí, posílení komunikace)
- Zařazení kariérového poradenství ke zjištění zpětné vazby pro žáky a rodiče, posouzení možností a předpokladů žáka, směřování profesní cesty

Výuka – žák/rodič/veřejnost

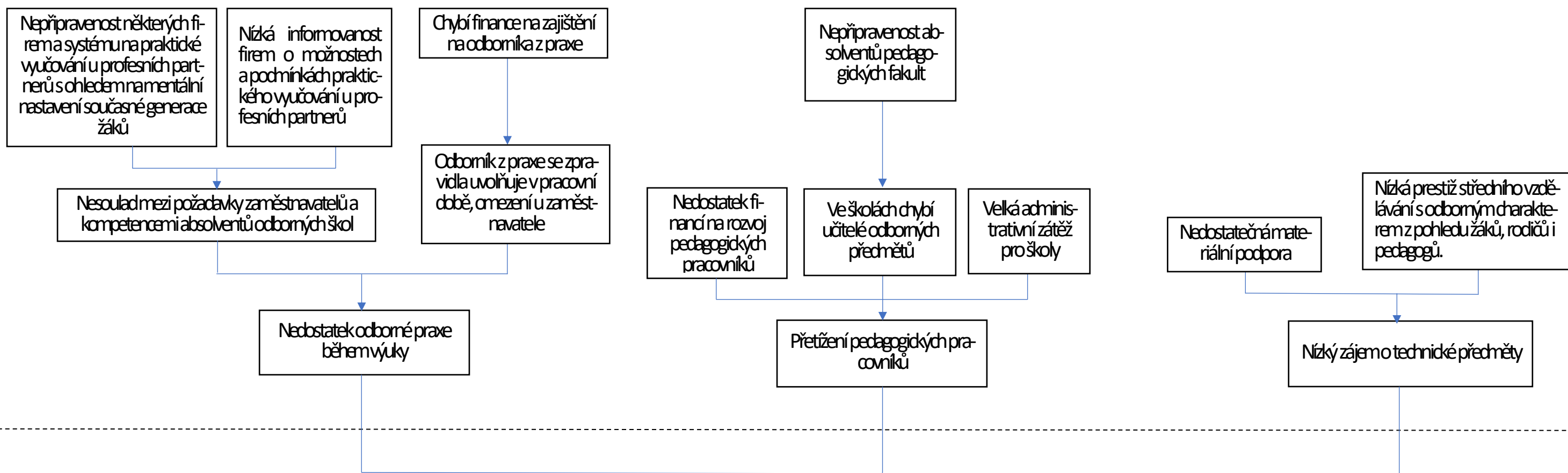
- Vzdělávání žáků neodpovídá požadavkům zaměstnavatelů
- Narušení výuky, přetíženost, velká nabídka akcí
- Vysoké náklady na vybavení žáka a lékařské prohlídky, dojíždění (vícenáklady odborného vzdělávání)
- Veřejné mínění, požadavek maturity
- Malá atraktivita učňovských oborů, nevidí uplatnění z těchto oborů, výběr jinak zaměřených oborů
- Nedostatečné zapojení odborníka z praxe do výuky/účast odborníka z praxe u závěrečných zkoušek
- Předčasný odchod ze školy
- Celkový společenský a mediální pohled na odborné vzdělávání (podhodnocení, nedocení...)

System

- Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů
  - Nízký zájem absolventů PdF o práci ve školství
  - Nepřipravenost absolventů VŠ, absolventi VŠ s nedostatečnými kompetenci
  - Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí
  - Žáci nejdou na učební obor, chybí řemeslníci, vysoké náklady na nesprávně umístěného žáka v maturitním oboru
  - Neodpovídající kvalita odborného vzdělávání
  - Praxe žáků u zaměstnavatelů – není povinností zaměstnavatele poskytnout praxi, úroveň praxe, rozdílné požadavky a očekávání škol a zaměstnavatelů
  - RVP v oblasti informatiky (přerozdělení výuky IT do jiných oblastí)
-

Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Omezující podmínky, které neumožňují spolupráci škol a zaměstnavatelů na odpovídající úrovni
Stagnace růstu učitele odborných předmětů (nerozvíjí se, neznalost trendů)

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

Absolventi odborných oborů nejsou kompetentní pro trh práce

Specializace na obory, o které zaměstnavatelé nemají zájem

Vysoká fluktuace nových pracovníků u zaměstnavatelů

4.6 Rozvoj infrastruktury středních škol a vyšších odborných škol

Infrastruktura SŠ v KHK je podpořena poskytnutím investičních prostředků, které mají vazbu na rozvoj tzv. klíčových kompetencí žáků, konkrétně na komunikaci v cizích jazycích, přírodní vědy, technické a řemeslné obory a práci s digitálními technologiemi. Podmínkou pro SŠ k čerpání prostředků z programu IROP je zařazení projektového záměru do Souhrnného rámce pro investice do infrastruktury, který byl pro tento účel sestaven a který představuje seznam prioritních investičních projektových záměrů SŠ v KHK určených k financování prostřednictvím dotačních prostředků IROP. Podmiňujícím kritériem je zajištění bezbariérovosti.

Výzvy IROP jsou vyhlašovány MMR. V rámci programu IROP jsou dále vyhlašovány integrované výzvy cílené do specifických typů území, např. ITI nebo CLLD.

Schválení Souhrnného rámce	Počet záměrů (aktualizace)	Finanční prostředky	Počet SŠ (realizovaných projektů)	Finanční prostředky	Zaměření projektů (příklady aktivit)
27. 6. 2016	48	945 467 983,00 Kč	21	127 496 346,69 Kč	rekonstrukce a vybavení odborných dílen, laboratoří, ICT učeben, cvičná kuchyně
14. 2. 2017	6	25 840 000,00 Kč	5	23 505 397,31 Kč	vybavení učeben pro kroužky, ICT
20. 9. 2017	10	9 093 763,00 Kč	1	1 196 000,00 Kč	modernizace vybavení laboratoře přírodních věd, venkovní učebna
2. 10. 2018	15	364 444 503,00 Kč	<i>V době zpracování Dokumentu KAP II nečerpala žádná SŠ KHK.</i>		Poradenské centrum, modernizace prostor, vybavení dílen
9. 5. 2019	4	4 000 000,00 Kč	<i>V době zpracování Dokumentu KAP II nečerpala žádná SŠ KHK.</i>		

Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury a Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury (vedoucí k přechodu do škol hlavního vzdělávacího proudu a k samostatnému způsobu života) jsou přílohou č. 1 a 2 dokumentu KAP.

4.7 Podpora společného vzdělávání

Podporu inkluze upravuje právní rámec inkluzivního vzdělávání v ČR a určuje její strategii. Přijetí inkluzivní koncepce je tak povinností ve všech školách hlavního vzdělávacího proudu, přičemž úkolem zřizovatele je zajistit podmínky pro realizaci inkluze v praxi. Inkluze probíhala na většině škol i v minulosti, ještě před úpravou této oblasti právním rámcem. Ve školách se společně vedle sebe vzdělávali děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami i bez nich. Zařazením podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do školského zákona je možné pro žáky se SVP čerpat finanční příspěvek na podpůrná opatření, služby, personální zajištění. Inkluze je podpořena různými projekty EU, kraje, neziskových organizací i dalších institucí. Školy získaly finanční prostředky na zajištění bezbariérovosti a nákup potřebných pomůcek. Podpora je poskytována i pedagogickým pracovníkům v podobě školení a nabídky kurzů. Ve školách je podporován vznik a rozšiřování školního poradenského pracoviště, které se skládá z metodika prevence, výchovného a kariérového poradce, speciálního pedagoga, psychologa a dalších odborníků. MŠMT poskytuje dotaci na asistenty pedagoga. Všechny kraje v ČR zpracovávají Školní inkluzivní koncepci kraje, která má obsahovat analýzu stavu inkluze na školách v kraji a návrh aktivit vedoucích ke zvýšení kvalitního inkluzivního vzdělávání ve školách.

Inkluze řeší široké spektrum dětí, žáků a studentů. Jednou z podpořených skupin jsou děti, žáci a studenti nadaní. Za sledované období podpora nadaných vzrostla. Cílem škol, zřizovatelů i dalších institucí je se rozvoji nadaných věnovat ve vyšší míře i nadále.

Ve společnosti i přes veškerou podporu inkluze přetrvává vůči inkluzi záporný postoj. Spíše negativní přínos pro inkluzi představují média, která mají silný vliv na postoj veřejnosti. Ve školách chybí odborníci jako psycholog, speciální pedagog. Pro vytvoření vhodného prostředí pro realizaci společného vzdělávání je nutná vyšší míra spolupráce mezi aktéry v oblasti společného vzdělávání a větší míra podpory pro personální zajištění (seberozvoj PP, psychohygiena, odborné pozice s odpovídajícím úvazkem a ohodnocením). Zmapování podkladů souvisejících s realizací inkluze na školách v kraji bude zpracováno v dokumentu Školní inkluzivní koncepce kraje, ve kterém budou uvedeny kromě statistických dat i návrhy konkrétních aktivit vedoucích ke zlepšení podmínek v oblasti inkluze.

4.7.1 SWOT analýza – Podpora společného vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z dotačních a grantových programů na vybavení a na kurzy pro pedagogické pracovníky (PP). – Šablony (pozice pracovníků poradenských pracovišť).	Ekonomika <ul style="list-style-type: none"> – Velká a nepřehledná nabídka dotací – absence regionální databáze nabídky všech příležitostí (např. odkazy, konkrétní výstupy...) – Čerpání šablon na personální zajištění – nesystémové řešení, krátkodobé – Není finanční podpora pro koordinaci inkluze ve škole (nezohledňuje se rozsah práce – výchovný poradce, metodik prevence)
PP <ul style="list-style-type: none"> – Větší informovanost učitelů o možnostech a pomůckách, rodič už nemusí vysvětlovat specifika postižení dítěte, otevřenost tématu – informovanost všech, zvyšování obecného povědomí veřejnosti o různých odchylkách – Zahájení skupinových aktivit pedagogických sborů (např. supervize)	PP <ul style="list-style-type: none"> – Náročnost pro PP, zátěž, bezradnost PP při práci se žáky se SVP, omezené možnosti na průběžné stálé seberozvíjení PP v oblasti společného vzdělávání, nízká motivace některých PP k individuální práci se žáky

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Posun začleněného dítěte v kolektivu, obohacení ostatních žáků, pochopení jinakosti, vnímání, resp. nevnímání odlišností, rozvoj sociálních kompetencí u žáků – vzájemná spolupráce, respekt, tolerance, pomoc (oboustranná – nadaní pomáhají ostatním)
- Zvýšení konkrétnosti doporučení ve zprávách ze školských poradenských zařízení, PPP komunikuje se školou, metodicky vede; spolupráce škol a poradenských zařízení i PP ze škol hlavního vzdělávacího proudu a PP speciálních škol
- Zavedení předmětu pro žáky se SVP – Speciálně pedagogická péče (SPP)

System

- Vytváření neformálních sítí mezi aktéry v území (neoficiální)
- Zlepšování materiálně technického zázemí ve školách, např. bezbariérovost
- Zajištění informací o stavu inkluze v regionu a reakce na aktuální stav ze strany zřizovatele nejen v rámci projektu KAP a I-KAP

- Chybí komplexní profesní a metodické vedení, podpora odborníků i PP
- Nerovnoměrné kompetence PP k práci se žáky se SVP
- Vlivem přetíženosti PP při inkluzivním vzdělávání dochází k nedostatku odborných pracovníků a časového prostoru pro odborníky, štěpení úvazků, absence personálních kapacit obecně

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Odlišná dostupnost vybavení technologiemi v rodinách
- Různé schopnosti žáků používat moderní technologie
- Vzdělávací systém nezohledňuje rodičovské přístupy a cíle
- Nedostatečné využívání třídnických hodin jako nástroje pro osobnostní a sociální růst žáků a posilování dobrého klimatu třídy

System

- V některých školách chybí dostatečná podpora ze strany vedení
- Malá koordinace spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami (žák, rodič, škola, OSPOD, sociální pracovníci, ...)
- Informace z kraje se nepromítnou na národní úroveň (KAPy, MAPy...)
- Absence aktivních profesních organizací, které sdružují PP a prosazují jejich zájmy
- Nedostatek prostoru pro individuální práci se žáky mimo třídu („fyzický prostor“), relaxační prostor pro redukci stresu žáků

PŘÍLEŽITOSTI

Ekonomika

- Školy mohou čerpat finance z projektů
- Databáze projektů (aktivity na podporu/rozjezd i pro nadané)
- Existující systém pravidel finanční podpory

PP

- Zaměření na individuální přístup učitele ve třídě – výzva pro pedagoga, obohacení, prostor pro osobní rozvoj PP (vzdělávání)
- Supervize týmu PP, psychohygienu, individuální podpora pro PP

HROZBY

Ekonomika

- Neodpovídající ohodnocení PP – časová dotace
- Nedostatek financí na personální zajištění

PP

- Ohrožení syndromem vyhoření PP při přetížení PP
- Nedostatek odborných profesí ve školách, nedostatek časového prostoru pro odborníky, štěpení úvazků, absence personálních kapacit obecně

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Umožnění vzdělání dítěte, prostor pro rozvoj silných stránek žáka
- Možnost svobodné volby, dostupnost školy (vzdálenost, dojezd), dostupnost vzdělávání
- Existence příkladů dobré praxe v území, spolupráce škol s různými zařízeními, spolupráce mezi úrovněmi (ORP a kraj), spolupráce při přestupu mezi stupni škol
- Větší využití třídnických hodin

Systém

- Modernizace systému
- Dodržování lidských práv v celé šíři
- Vznikající koncepce směrem k nadaným
- Lepší nastavení pro podpůrná opatření, systémová opatření, koncepčnost při čerpání financí na opatření
- Promítání informací z krajů na národní úroveň – změna zákona
- Zajištění koordinátora pro metodickou podporu škol v oblasti ŠVP (aktualizace, inovace, zahrnutí práce se žáky se SVP, ...)
- Využití efektivních nástrojů pro komunikaci a sdílení postojů mezi školou, žákem, rodiči a veřejností, které nejsou dostatečně známé (triáda...)
- Tvorba regionálních odborných platforem pro výměnu zkušeností
- Příprava Školské inkluzivní koncepce kraje, dokumenty MAPů

Výuka – žák/rodič/veřejnost

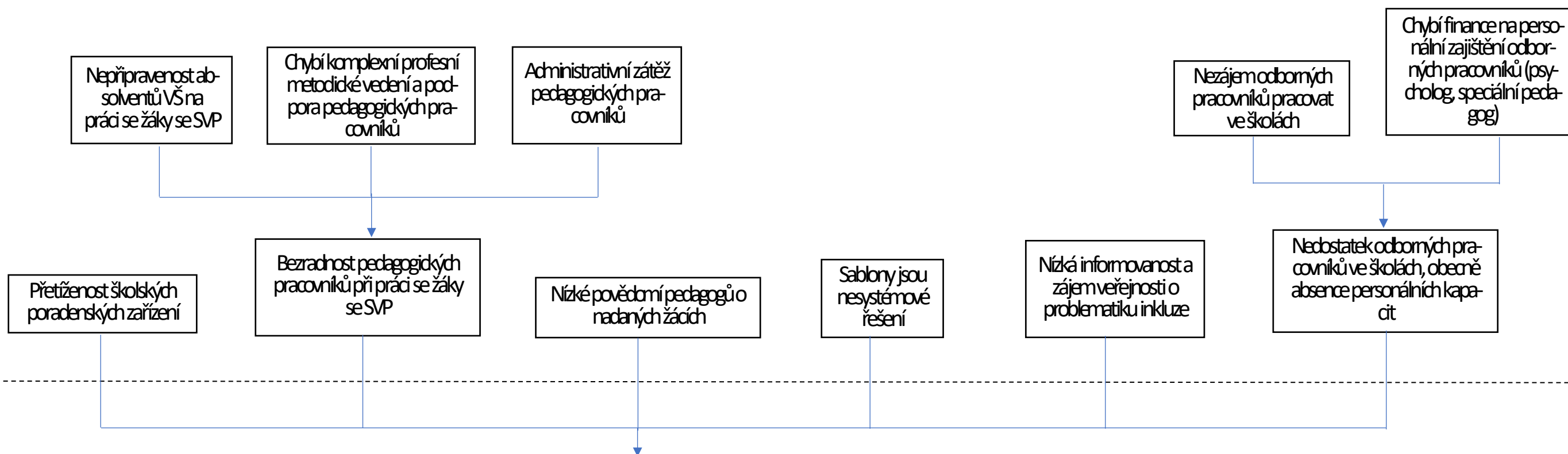
- Nejsou podmínky pro časovou a individuální diferenciaci
- Velký počet žáků ve třídě, zvyšující se počet začleněných žáků se SVP v jedné běžné třídě

Systém

- Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů
  - Nepřipravenost absolventů VŠ, absolventi VŠ s nedostatečnými kompetenci
  - Nedostatek kvalifikovaných odborných pracovníků ve školách (psycholog, speciální pedagog...), malý zájem absolventů VŠ, nedostatek financí
  - Chybí propojení v systému (požadavky na profese – obory VŠ, legislativa – mzdové náklady škol, zaktování pozic v zákoně...)
  - Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí
  - Projekty – časová omezenost, personální omezení (nedostatek odborníků), administrativa
  - Nedostatečné využití kariérového poradenství, podcenění řešení oborů SŠ na ZŠ, nereálnost představ o náplni a nárocích oborů
  - Pomalý a nedostatečný rozvoj školních poradenských pracovišť, chybí stabilní zázemí s odborníky na plné úvazky
  - Ekonomické a sociální rozevírání nůžek ve společnosti
  - Svobodná volba rodičů k výběru školy pro dítě je omezená
  - Rozštěpenost spolupráce mezi subjekty
  - Přetížení lidí – chybí jednotné řešení problému, různé postupy, několikanásobné řešení jednoho případu
  - Neefektivita práce se žáky i pedagogickým týmem
-

Podpora společného vzdělávání

P
Ř
Í
Č
I
N
Y

KLÍČOVÝ PROBLÉM

Nesoulad v prioritách a v cílech aktérů v území v inkluzivním vzdělávání. Naplňování vize inkluzivního vzdělávání naráží na řadu překážek (technické, informační, mentální).

D
Ů
S
L
E
D
K
Y

Nestejněměrná podpora inkluzivního vzdělávání v různých školách

Žáci nemají rovnou příležitost ke vzdělávání

4.8 Čtenářská a matematická gramotnost a klíčové kompetence

Klíčové kompetence obsahují několik oblastí včetně čtenářské a matematické gramotnosti, podporou a rozvojem každé z klíčových oblastí jsou sekundárně rozvíjeny i samotné klíčové kompetence žáků. Rozvoj klíčových kompetencí je podporován již od nadnárodní úrovně (EU) a jako jedno z témat je zařazeno i do Rámcového vzdělávacího programu. RVP ukládá školám další rozpracování metod vyučování klíčových kompetencí do ŠVP. Pro podporu rozvoje klíčových kompetencí lze využít řady publikací a metodických materiálů, které jsou určeny všem učitelům, kteří chtějí rozvíjet klíčové kompetence svých žáků, pořádá se mnoho vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky i aktivit pro žáky. Na rozvoj gramotností i klíčových kompetencí se zaměřuje mnohem více škol než v minulosti. Součástí výuky se stává např. mediální gramotnost včetně kritického myšlení, do výuky se zařazuje rozvoj finanční gramotnosti žáků. Gramotnosti i klíčové kompetence jsou rozvíjeny i ve volnočasových a v mimoškolních aktivitách. Na rozvoj gramotností a klíčových kompetencí cílí projekty EU, kraje, neziskové organizace i další instituce.

Gramotnosti žáků jsou i přes veškerou podporu k jejich rozvoji na nižší úrovni, než je požadováno. V úrovni gramotností žáků hraje velkou roli typ školy, kterou navštěvují. Z analýz ČŠI vyplývá, že Královéhradecký kraj vykazuje jednu z nejnižších průměrných úspěšností žáků ZŠ i SŠ v testech zaměřených na rozvoj vybraných gramotností. Ke zlepšení podmínek pro rozvoj gramotností a klíčových kompetencí žáků je potřeba podpořit PP (dostupnost kvalitních podkladů do výuky, vzdělávání, supervize a další) a pokusit se pozitivním směrem změnit postoj veřejnosti vůči vzdělání.

4.8.1 SWOT analýza - Čtenářská a matematická gramotnost a klíčové kompetence

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Školy mají finance z projektů na vybavení, na kurzy pro pedagogické pracovníky (PP) a zlepšení materiálně technického zázemí – Šablony (personální podpora), projekty zaměřené na doučování, tandem	<i>Ekonomika</i> <ul style="list-style-type: none"> – Čerpání šablon neodpovídá konkrétním požadavkům jednotlivých škol, oslabení kreativity
<i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Široká nabídka vzdělávání pro PP – Mají-li žáci KK, dochází k usnadnění práce pedagogického pracovníka, možnost zapojení různých metod, využívání/nevyužívání technologií ve výuce	<i>PP</i> <ul style="list-style-type: none"> – Časová náročnost přípravy podkladů k rozvoji KK a G, nedostatek času (rozvrh × volný čas × doučování, ...), nepřehledné a různě kvalitní zdroje, materiály pro rozvoj KK a G – Vedení výuky neatraktivní metodou, PP žáky nevedou v dostatečné míře k rozvoji G a KK – Omezené podmínky PP pro seberozvoj a rozvoj v jejich sféře – Styl práce PP neodpovídá schopnostem dnešní generace žáků (setrvání v tradičních přístupech, pohodlnost) – Nízká míra propojení mezi předměty, PP neřeší gramotnosti v jiných předmětech, podcenění významu G a KK, důraz kladen na odbornost – Různá úroveň ICT kompetencí u pedagogů
<i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i> <ul style="list-style-type: none"> – Rozšíření rozvoje gramotností mezi ostatní předměty, rozvoj gramotností podporují učitelé napříč předměty – Lepší efektivita výuky, lépe se pracuje se žákem, který má tyto dovednosti, snazší přenos dovedností, důraz na praktičnost, vědomí souvislostí (méně „biflování“), porozumění mluveným i psaným textům, filtrování informací včetně podstaty sdělení a rozpoznání věrohodných informací, kritické myšlení, samostatnost žáka	<i>Výuka – žák/rodič/veřejnost</i> <ul style="list-style-type: none"> – Chybí motivace žáků ke spolupráci s učitelem i mezi sebou, pasivita, chybí znalosti, zkušenosti i dovednosti, neví, jak a proč mají rozvíjet G a KK

- Přípravenost žáka pro život, schopnost se orientovat, pracovat v týmu, přijetí zodpovědnosti, zlepšení vyjadřovacích schopností, formulací myšlenek
- Škola je veřejností vnímána jako kulturní instituce
- Přetížení žáků, velké množství informací z hodně různých a různě kvalitních zdrojů

System

- Nízká propagace hodnoty vzdělání
- System nepodněcuje k rovnovaze mezi důsledným memorováním a pouhým vyhledáváním informací

PŘÍLEŽITOSTI

Ekonomika

- Školy mohou čerpat finance z projektů

PP

- Velká nabídka akcí zaměřených na vzdělávání v tématech gramotností či klíčových kompetencí
- Používání vhodných metod ve výuce vedoucích k rozvoji KK a G, přístup k metodikám řešícím práci se žáky vedoucí k rozvoji KK a G
- Zajištění databáze aktivit, sdílení dobré praxe, podklady do výuky pro rozvoj KK a G, spolupráce mezi školami, zpětné vazby/hodnocení aktivit i kurzů
- Větší prostor (čas, vybavení...) pro práci PP se žáky (propojení bádání, publikování, obhajoby...)
- Možnost dlouhodobé stáže, studijního volna, kontaktu s praxí..., spolupráce s odborníkem z praxe, metodické kabinety
- Podpora PP ze strany institucí (programy knihoven, muzeí, středisek ekologické výchovy a podobně)
- Nepedagogický (administrativní) pracovník ve škole – podpora pedagogů v jejich přípravě
- IT pracovník ve škole – správa sítě a HW, nepedagog

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Zařazení situací rozvíjejících KK žáků do výuky, situace, ve kterých musí řešit problémy, komunikovat apod., větší zahrnutí práce s textem ve všech předmětech, podpora a rozvoj žáků v zájmu o čtení, motivace žáků, rozvoj kritického myšlení, podpora žáků při vyhledávání informací z více zdrojů, poskytnutí zdrojů (literatura, internet, audioknihy, ...), správné používání technologií ve výuce, využití sociálních sítí a mobilních aplikací
- Realizace debatních klubů, mluvních cvičení, projektová výuka (souvislosti, propojenost), zkušební učení v kombinaci s paměťovým učením

HROZBY

Ekonomika

- Projekty – nesystémové řešení do budoucna, časová omezenost, personální omezení (nedostatek odborníků), administrativní náročnost

PP

- Přetíženost aktivních PP, z toho plynoucí nezájem podílet se na dalších aktivitách, hrozba vyhoření
- Různá kvalita poskytovaných kurzů, velká nekoordinovaná nabídka akcí

Výuka – žák/rodič/veřejnost

- Velký počet žáků ve třídě
- Žákům s nízkými KK chybí souvislosti, jsou snadno ovlivnitelní, méně schopní vyhledat stěžejní informace, mají problémy v běžném životě (vyplnění formulářů, ...), neúspěch v zaměstnání (snížení profesionality a konkurenceschopnosti v životě)

System

- Administrativní zátěž PP, vícenásobné dokládání podkladů
- Nepřípravenost absolventů VŠ, absolventi VŠ s nedostatečnými kompetencí
- Nízký zájem absolventů PdF o práci ve školství
- Celospolečenské vnímání školské soustavy (mediální kampaň degradující prestiž vzdělání i PP, vliv některých skupin rodičů, jejich neinformovanost, neznalost alternativ, nezájem o vzdělávání žáků)

-
- Větší spolupráce s rodiči, zapojení rodiče do dění školy, vzdělávání pro rodiče, zvýšit povědomí veřejnosti o trhu práce, zařazení statistik k počtu chybějících osob v profesích
  - Navázání a rozvoj spolupráce s knihovnami, muzei, galeriemi...

System

- Propagace lidí, kteří díky vzdělání dokázali „velké věci“
  - Využití youtuberů k propagaci vzdělání i k propagaci jednotlivých pracovních pozic
  - V rámci praxe na PdF získání zkušeností na různých typech škol (alternativní školství), více praxe v průběhu studia
  - Propojování a spolupráce formálního a neformálního vzdělávání
-

Čtenářská a matematická gramotnost a klíčové kompetence

